GOSPODARENJE SRNEĆOM DIVLJAČI U DRŽAVNOM OTVORENOM LOVIŠTU BROJ XVI/14 " TRIZLOVI – RASTOVO"

Draganić, Andrian

Master's thesis / Diplomski rad

2017

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, Faculty of agriculture / Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Poljoprivredni fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:151:003685

Rights / Prava: In copyright / Zaštićeno autorskim pravom.

Download date / Datum preuzimanja: **2024-03-29**

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku
Fakultet agrobiotehničkih znanosti Osijek

Repository / Repozitorij:

Repository of the Faculty of Agrobiotechnical Sciences Osijek - Repository of the Faculty of Agrobiotechnical Sciences Osijek

zir.nsk.hr

Image not found or type unknown

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU

POLJOPRIVREDNI FAKULTET U OSIJEKU

Andrian Draganić,
Diplomski studij Zootehnika,

smjer Lovstvo i pčelarstvo

GOSPODARENJE SRNEĆOM DIVLJAČI U DRŽAVNOM OTVORENOM LOVIŠTU BROJ XVI/14 „TRIZLOVI – RASTOVO“

Diplomski rad

Osijek, 2017.

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU

POLJOPRIVREDNI FAKULTET U OSIJEKU

Andrian Draganić,
Diplomski studij Zootehnika,

smjer Lovstvo i pčelarstvo

GOSPODARENJE SRNEĆOM DIVLJAČI U DRŽAVNOM OTVORENOM LOVIŠTU BROJ XVI/14 „TRIZLOVI – RASTOVO“

Diplomski rad

Povjerenstvo za ocjenu i obranu diplomskog rada:

prof.dr.sc. Tihomir Florijančić, predsjednik
doc.dr.sc. Ivica Bošković, mentor
izv.prof.dr.sc. Siniša Ozimec, član

Osijek, 2017.

Sadržaj

1. UVOD 4
1.1 PREDMET ANALIZE 4
1.2 CILJ ISTRAŽIVANJA 4
2. MATERIJALI I METODE 5
2.1 PODRUČJE RADA 5
2.1.1PODATCI O STANIŠTU 5
2.2 BONITETNI RAZRED I LOVNOPRODUKTIVNA POVRŠINA (LPP) 16
2.3 KARAKTERISTIKE DIVLJAČI I TROFEJA 27
2.3.1 SRNA (Capreolus capreolus) 27
2.4 LOVNOTEHNIČKI I LOVNOGOSPODARSKI OBJEKTI 35
2.5 PRIKUPLJANJE UZORAKA 38
3. REZULTATI I RASPRAVA 38
4. ZAKLJUČAK 46
5. SAŽETAK 47
6. SUMMARY 48
7. LITERATURA 49
8. POPIS TABLICA, GRAFIKONA I SLIKA: 50

1. UVOD

Lov, prva djelatnost ljudi, na samom početku svog razvoja služi ljudima za pribavljanje hrane i preživljavanje. Lov kao takav utječe na socijalizaciju i udruživanje ljudi. Pojavom udruživanja praljudi dolazi do razvoja raznih tehnika i načina grupnog lova. Daljnjim razvojem čovjeka lov postaje sastavni dio obuke vojnika u srednjem vijeku. Razvojem društva, pripitomljavanjem divljih životinja te početkom bavljenja čovjeka ratarstvom lov postaje sekundarna djelatnost. Kada je lov postao sekundarna djelatnost dolazi do pojave prvih pravila vezanih za lov. Pravila se odnose na to tko može gdje loviti i koju divljač. U današnje vrijeme lovstvo i lov uređeni su nizom zakona i propisa. Poštivanjem tih zakona i propisa lovci čuvaju divljač i njeno stanište od istrebljenja. Neki danas smatraju lovce krvožednim ubojicama divljači, no to nije istina. Lovci provođenjem zakona o lovu vode brigu o očuvanju okoliša i divljači te su najbolji primjer nekadašnje brige čovjeka o prirodi. Ubrzan način života dovodi do velikog uništenja staništa te do izumiranja pojedinih vrsta divljači. Usprkos tome lovci su ostali ustrajni u zaštiti okoliša i divljači te su jedan od primjera suživota čovjeka i prirode.

1.1 PREDMET ANALIZE

Predmet analize je gospodarenjem srnećom divljači u državnom otvorenom lovištu broj XVI/14 „Trizlovi - Rastovo“.

1.2 CILJ ISTRAŽIVANJA

Cilj istraživanja ovog rada je gospodarenje i smjernice gospodarenja srnećom divljači u lovištu. Jedan od pokazatelja gospodarenja lovištem je trofejna vrijednost srneće divljači u periodu od lovne godine 2011 do 2015. Cilj je analizom prikupljenih podataka utvrditi način gospodarenja lovištem.

2. MATERIJALI I METODE

2.1 PODRUČJE RADA

Područje rada i istraživanja je državno otvoreno lovište broj XVI/14 „Trizlovi – Rastovo“ koje se nalazi na području Vukovarsko – srijemske županije, a za analizu su uzeti trofejni listovi za razdoblje od 2011. – 2015. godine.

2.1.1PODATCI O STANIŠTU

Tablica 1: Podatci o staništu

ISKAZ POVRŠINA (ha)				
NAZIV	VRSTA	KATEGORIJA TLA	ZEMLJOVLASNIČKO RAZMIJERE	SADAŠNJE STANJE
ZEMLJIŠTE UNUTAR LOVIŠTA	ŠUMSKO	OBRASLO	Državno	2197
			Privatno	
			UKUPNO	2197
		NEOBRASLO	Državno	
			Privatno	
			UKUPNO	
	UKUPNO ŠUMSKO		DRŽAVNO	2197
			PRIVATNO	
	POLJOPRIVREDNO	ORANICE	Državno	310
			Privatno	430
			UKUPNO	740
		LIVADE	Državno	
			Privatno	
			UKUPNO	
		PAŠNJACI	Državno	
			Privatno	
			UKUPNO	
		VIŠEGODIŠNJI NASADI (NEOGRAĐENI)	Državno	
			Privatno	
			UKUPNO	
		OSTALO	Državno	
			Privatno	
			UKUPNO	
	UKUPNO POLJOPRIVREDNO		**DRŽAVNO**	**310**
			PRIVATNO	**430**
VODE UNUTAR LOVIŠTA	TEKUĆICE	PRIRODNE	Rijeke	
			Potoci	
			UKUPNO	
		UMJETNE	Kanali i dr.	60
			UKUPNO	60
	STAJAČICE	PRIRODNE	Jezera	
			Močvare i bare	
			UKUPNO	
		UMJETNE	Akumulacije i dr.	
			Ostalo	
			UKUPNO	
			VODE UKUPNO	60
SVEUKUPNO LOVIŠTE PREMA VLASNIŠTVU		**DRŽAVNO**		
		PRIVATNO		
SVEUKUPNO LOVIŠTE				**2997**
POVRŠINE IZVAN LOVIŠTA OPISANE GRANICOM LOVIŠTA	GRAĐEVINSKO ZEMLJIŠTE I POVRŠINE DO 300 m OD NASELJA			75
	JAVNE POVRŠINE (ceste i drugo)			30
	POSEBNO ZAŠTIČENI OBJEKTI PRIRODE			
	OGRAĐENI VIŠEGODIŠNJI NASADI			
	PRIVREDNI RIBNJACI			
	OSTALO			
	SVEUKUPNO IZVAN LOVIŠTA			105
POVRŠINE OPISANE GRANICOM LOVIŠTA				**3102**

Državno otvoreno lovište broj XVI/14 „Trizlovi – Rastovo“ prostire se na ukupno 3102 ha površine opisane granicom lovišta. Prema LGO – 1 obrascu o iskazu površina unutar lovišta zaključujemo da je svo šumsko zemljište i šume u površini od 2197 ha u državnom vlasništvu. Poljoprivredna zemljišta koja su unutar lovišta podijeljena su tako da je 310 ha u državnom vlasništvu dok je 430 ha u privatnom vlasništvu. Od voda unutar lovišta imamo mrežu kanala koja je povezana sa rijekom Savom a oni čine ukupno 60 ha površine. Osim navedenih površina u granicama kojima je opisano lovište nalazi se i 75 ha građevinskog zemljišta i ostalih površina do 300 m udaljenih od naselja te javnih površina odnosno cesta i drugog u površini od 30 ha. Zbir svih navedenih površina daje nam jedinstvenu površinu lovišta opisanu granicom lovišta u iznosu od 3102 ha. Što se tiče divljači u lovištu se pod glavne vrste vode sljedeći primjerci:

- Glavne vrste
  - Stalne vrste krupne divljači:
    - Srna obična (*Capreolus capreolus* L.)
    - Divlja svinja (*Susscrofa* L.)
  - Stalne vrste sitne divljači :
    - Zec obični (*Lepus europaeus* Pall.)
    - Fazan (*Phasianussp.* L.)
    - Trčka (*Perdix perdix* L.)

Od ostalih vrsta divljači koje se mogu naći u lovištu tu su kuna zlatica, lisica, tvor, divlja mačka, jazavac, svraka, vrana, čavka te šojka kreštalica. Na području lovišta još se mogu pronaći i razne vrste selica koje jedno određeno vrijeme borave u lovištu tokom migracija. Od takvih vrsta divljači u lovištu se mogu pronaći divlja patka, šljuka, prepelica, divlji golub, crna liska te divlja guska. Osim navedenih stalnih i sezonskih vrsta divljači postoje još i životinjske vrste koje su važne za lovno gospodarenje. U te druge vrste ubrajaju se od sisavaca jež (*Erinaceus euripaeus* L.) i ondatra (*Ondatra zibethica* L.). Osim sisavaca tu se ubrajaju i pojedine ptice kao što su kobac (*Accipiter nisus* Sparrowhawk.), škanjac (*Buteo buteo* Buzzard.) i jastreb kokošar (*Accipter gentilis* L.).

2.1.1.1 OROGRAFIJA

Orografske prilike su dobre za sve vrste divljači reljef je nizinski sa maksimalnom nadmorskom visinom od 80 – 85metara iznad razine mora. Reljef se još odlikuje blago izraženom valovitošću terena, na kojem divljač pronalazi zaklon i sklonište.

2.1.1.2 HIDROGRAFIJA

Po hidrografskom režimu ovo područja spada slivu rijeke Save čiji je utjecaj na ovo područje velik. Rijeka Sava ima kišno snježni režim, a osim nje na području lovišta se nalaze mnogi kanali koji u sklopu mreže kanala za navodnjavanje i odvodnju čine hidrografiju područja. Hidrografske prilike su povoljne te se na području lovišta osim kanala i rijeke Save mogu pronaći i pojedina močvarna područja koja nastaju prelijevanjem i zadržavanjem vode iz kanala ili rijeke Save.

2.1.1.3 KLIMATOLOGIJA

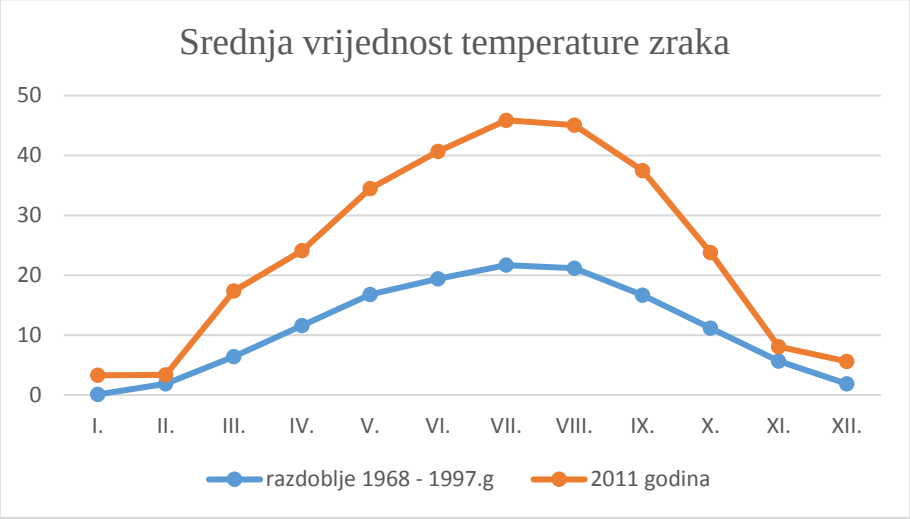
Područje lovišta spada u umjereno – kontinentalnu klimatsku zonu, što znači da je odlikuje hladne i oštre zime sa kratkim i promjenjivim proljećem te dosta dugim ljetima sa dovoljnom količinom oborina.

Svi podatci vezani za klimatologiju ovog prostora uzeti su iz meteorološke postaje u Gradištu, gdje se bilježi srednja temperatura, padaline, te ostali čimbenici za to područje te se kao takvi mogu koristiti i u svrhu analize i za ovo lovište.

TEMPERATURA ZRAKA –Temperatura unutar lovišta kreće se od 0,1°C što je prosjek za siječanj do maksimalnih 21,7°C što je prosjek za srpanj. Dakako da postoje ekstremi koji se svake godine pojavljuju u obliku hladnih zima i temperatura do -15°C ili pak ljetnih ekstrema kada se temperatura penje na 36°C, no ti ekstremi su kratkotrajni. Ovo područje ima normalan hod temperature koja se kreće uzlazno od zime ka ljetu te silazno od ljeta ka zimi, sa mogućim kratkotrajnim ekstremima u vidu niskih temperatura koje nosi zimski val ili pak visokih temperatura koje donese toplotni val ljeti.

Tablica 2: srednja mjesečna temperatura zraka u °C za meteorološku postaju Gradište za razdoblje od 1968 – 1997 te usporedba sa 2011. godinom

I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Godišnje
0,1	1,9	6,4	11,6	16,8	19,4	21,7	21,2	16,7	11,2	5,7	1,9	11,2
3,2	1,5	11	12,5	17,7	21,3	24,2	23,9	20,8	12,6	2,4	3,7	12,9

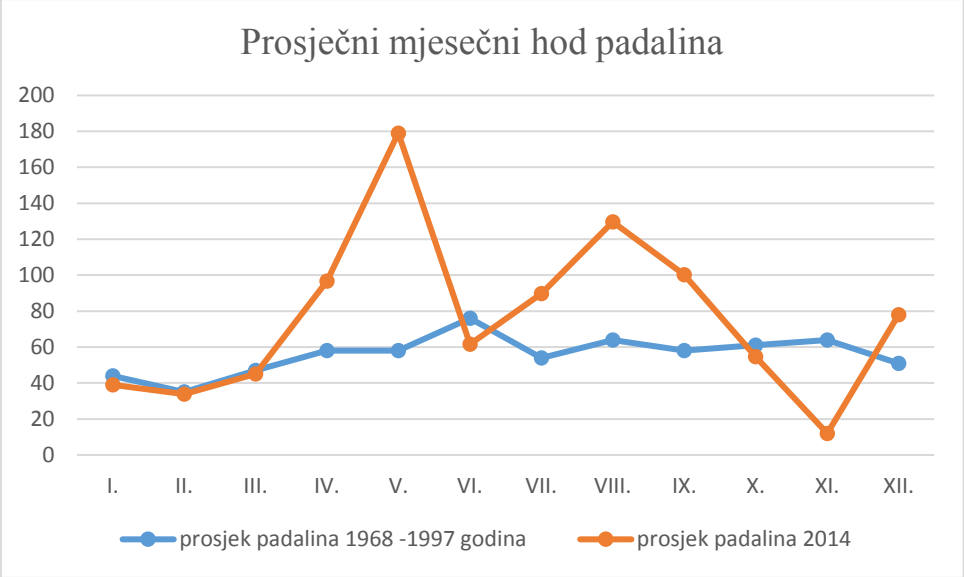
Grafikon 1: grafički prikaz godišnjeg hoda temperature zraka po mjesecima

U gore navedenoj tablici prikazan je godišnji hod srednje mjesečne temperature koji se povećao s obzirom na srednje vrijednosti koje su poznate za područje u kojem se lovište nalazi. Promjena temperature također utiče na rast i razvoj divljači i tako na samu kvalitetu divljači i trofeja.

OBORINE– osim temperature zraka na rast i razvoj vegetacije utiče i količina oborina. Pod oborine podrazumijevamo kišu, snijeg, led i soliku. Kod oborina mjerimo količinu koja je pala po metru kvadratnom u milimetrima za kišu i količinu snijega u centimetrima po kvadratnom metru te broj dana pod snježnim pokrivačem. Godišnja količina oborina utječe na vegetaciju, a duži period bez oborina može biti koban za vegetaciju a ujedno i za divljač. Prosječna količina padalina na području istraživanja prikazana je u sljedećoj tablici za period od 1968 – 1997. godine te uspoređena sa količinom padalina u 2014. godini.

Tablica 3: Mjesečne i godišnje količine oborina u milimetrima za razdoblje od 1968 – 1997 te usporedba sa 2014. godinom

I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Godišnje
44	35	47	58	58	76	54	64	58	61	64	51	670
39	33,9	45	96,7	179	61,6	89,7	129,7	100,3	54,7	12	78	920,5

Grafikon 2: grafički prikaz padalina za razdoblje od 1968 – 1997 godine i usporedba sa 2014 godinom.

Naime 2014. godine na ovome području došlo je do pucanja nasipa kod mjesta Rajevo Selo i Gunja te do prelijevanja rijeke Save iz korita na područje lovišta Trizlovi – Rastovo i ostalih susjednih lovišta. Takva poplava je uzrokovala nebrojene štete na lovno gospodarskim objektima, ali i na samom lovištu i divljači. Nakon izlijevanja rijeke Save iz korita velik dio lovišta je bio poplavljen, a velik broj divljači je pobjegao u susjedna lovišta. Divljač koja nije pobjegla ili se utopila pod naletom rijeke Save ili je pak bila izložena raznim bolestima koje je uzrokovala poplava. Voda se nakon izlijevanja zadržala gotovo mjesec dana na područjima njiva i šuma koje pripadaju lovištu te je tako pospješila širenje bolesti i spriječila vračanje divljači što je uzrokovalo veliku štetu u lovištu.

Slika 1: Poplava na području lovišta Trizlovi – Rastovo 2014. godine (http://www.znet.hr/2014/05/pripadnici-os-rh-sesti-dan-pomazu-u-obrani-od-poplava/)

1. Slika 2: Divljač u poplavi (http://radio.hrt.hr/radio-osijek/clanak/zivotinje-se-spasavaju-a-ne-ubijaju/56450/)

RELATIVNA VLAŽNOST ZRAKA – relativna vlažnost zraka pokazuje koliko je neko područje zasićeno vodenom parom. Vodena para utječe na proces fotosinteze, koji ujedno utječe na rast i razvoj biljaka. Najpovoljnija vlažnost zraka za rast i razvoj biljaka je od 50% do 90%. Pri toj vlažnosti zraka povećava se proces fotosinteze što povoljno utječe na rast i razvoj vegetacije. Za ljeta kada je vlažnost zraka manja proces fotosinteze je manjite je slabiji rast i razvoj vegetacije. Godišnji prosjek vlažnosti zraka po mjesecima je prikazan u sljedećoj tablici:

Tablica 4: Mjesečni i godišnji prikaz vlažnosti zraka izražen u postotcima (%)

I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Godišnje
84	76	70	66	66	70	67	69	74	78	83	84	74

Iz gore navedene tablice se da vidjeti kako se najveća vlažnost zraka pojavljuje u hladnije razbolje odnosno zimi, dok je najmanja vlažnost zraka ljeti kada je najtoplije. Takav hod relativne vlažnosti zraka je odlika kontinentalne klime kojoj pripada lovište.

MRAZ – mraz je meteorološka pojava koja nastaje pri tlu za hladnih i vedrih noći bez vjetra kada se vodena para koja se nakuplja pri tlu na temperaturi ispod 0°C pretvori u sitne kristale. Ti kristali leda se lijepe na tlo, biljke i ostale predmete. Često se mogu vidjeti u rano jutro pred svitanje do izlaska sunca i zagrijavanja tla i zraka. Mraz se u lovištu javlja kao rani mraz u jesen i kasni mraz u proljeće. Rani mraz u jesen ne čini gotov nikakvu štetu nego je jednostavno nagovijest da dolaze hladniji dani. Kasni mraz u proljeće može načiniti veliku štetu u lovištu. Šteta od kasnog mraza se vidi na jarim kulturama u lovištu koje su sijane u proljeće i tek iznikle i zemlje. Pojava mraza u toj fazi može trajno oštetiti zasijanu kulturu. Mraz se grafički prikazuje u obliku broja dana pod mrazom, a za ovo lovište prikazan je u sljedećoj tablici:

Tablica 5: Broj dana u mjesecu pod mrazom

I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Godišnje
11	10	8	1						4	7	10	51

SNJEŽNI POKRIVAČ –snijeg kao oborina prikazuje se u centimetrima po metru kvadratnom, s time da se još računa i broj dana koje je provedeno pod snijegom. Što se tiče srneće divljači broj dana pod snijegom se utječe na kvaliteti trofeja. Blage zime sa manjim

brojem dana pod snijegom i puno svjetlosti odnosno sunčanih dana povoljno utječu na rast i razvoj trofeja. Sunčani dani utječu na sintezu vitamina D u organizmu te sedimentaciju fosfora i kalcija u kostima i u trofeju. Tako blaga zima u lovištu sa kratkotrajnim zadržavanjem snijega znači kvalitetniji trofej. Broj dana pod snijegom u ovom lovištu prikazan je u sljedećoj tablici:

Tablica 6: Broj dana pod snježnim prekrivačem po mjesecima

I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Godišnje
15	11	4	1							3	9	43

Slika 3: Snježni pokrivač u lovištu Trizlovi – Rastovo (slika Marin Kalistović)

VJETAR–vjetar je vodoravno strujanje zraka koje nastaje radi nejednakosti tlaka u atmosferi. Vjetar utječe na temperaturu zraka te svojim djelovanjem daje hladniji osjet temperature od stvarne. Brzinu, smjer kretanja i promjene u smjerovima prikazujemo ružom vjetrova, a na samo gibanje vjetra ima utjecaj konfiguracija terena i objekata te raznih prepreka koje se nalaze na određenom području.

Grafikon 3: Ruža vjetrova

2.1.1.4 VEGETACIJA

Na području lovišta Trizlovi – Rastovo nalazimo raznoliku vegetaciju koja je vezana za šumu hrasta lužnjaka i običnog graba, šumu hrasta lužnjak sa velikom žutilovkom i žestiljom te šumu hrasta lužnjaka s velikom žutilovkom i rastavljenim šašem. Osim šumskih predjela na području lovišta prevladava i velik broj oranica na kojima su zasijane razne poljoprivredne kulture. Na oranicama se najčešće uzgajaju žitarice i to kukuruz, pšenica, soja, suncokret i ostale žitarice. Uzgoj tih žitarica na području lovišta od velike je važnosti za hranidbu divljači, što zajedno sa šumom u lovištu čini sve uvijete potrebne za rast, razvoj i razmnožavanje na tom području.

ŠUME I ŠUMSKE BILJNE ZAJEDNICE

Šume i šumske biljne zajednice ovog područja spadaju u Eurosibirsku – Sjevernoameričku regiju. Nizinski ili planarni pojas ove regije obuhvaća područja Hrvatske sjeverno od Karlovca do savsko – dravskog područja, na nadmorskim visinama od 80 – 150 metara iznad razine mora. Na tom području prevladavaju drvenaste vrste i to najčešće hrast lužnjak (*Quercusrobur*), poljski jasen (*Fraxinusangustifolia*), crna joha (*Alnusglutinosa*), obični grab (*Carpinusbetulus*), bijela i crna topola (*Populusalba i P. nigra*), te razne vrste vrba (*Salixspp.*).

ŠUMA HRASTA LUŽNJAKA SA ŽUTILOVKOM *(Caprino betuli – qurcetumroboris, Antun Alegro – vegetacija Hrvatske)*

Ovaj tip šume u Hrvatskoj nalazimo u nizinama i to uz rijeke Savu, Dravu, Kupu i Odru. U području koje obrađujemo a to je lovište Trizlovi – Rastovo najznačajniji je Spačvanski bazen, koji je sačinjen od ovog tipa šume. Ovaj tip šume uspijeva iznad šuma vrba, topole, crne johe i poljskog jasena. Pretežito se nalaze na ravnim područjima gdje voda zna poplaviti ali gdje se ne zadržava dugo nakon plavljenja ili pak odmah iznad plavnih područja. Šuma ovog tipa uspijeva na močvarnim područjima, gdje je tlo slabo ili jako kiselo te na pseudoglejnim tlima. Tlo u ovakvim šumama je glineno i slabo propusno, te sa visokim režimom podzemnih voda. Voda koja plavi teren se gubi isparavanjem jer je tlo slabo propusno radi gline od koje je sačinjeno. U sloju drveća u ovom tipu šume prevladava hrast lužnjak (*Quercusrobur*), nakon njega druga vrsta je poljski jasen (*Fraxinusangustifolius*), te slijede crna joha (*Alnusglutinosa*), nizinski brijest (*Ulmuslaevis*) te crna i bijela topola (*Populusalba i Populusnigra*). Šume u kojima se nalaze samo hrastovi nisu nastale prirodno, nego ljudskim djelovanjem. Osim sloja drveća tu pronalazimo i sloj grmlja u kojem se najčešće nalaze velika žutilovka (*Genistaelata*), glog (*Crataegusoxyacantha i C. monogyna*), trnina (*Prunusspinosa*), divlja kruška (*Pyruspyraster*), crvena hudika (*Viburnumopulus*), trušljika (*Frangulaalnus*), kupine (*Rubusspp*.) te mnoge druge. U šumama ovog tipa jako je bujan i sloj niskog rašća, naročito nakon plavljenja i povlačenja vode. U sloju niskog rašća najčešće nalazimo šaš (*Carexremota*), uskolisni šaš (*Carexstrigosa*), šumski rožac (*Cerastiumsylvaticum*), odoljen (*Valerianaofficinalis*), vučja noga (*Lycopuseuropaeus*), dobričica (*Glechomahederacea*), žuta perunika (*Iris psudacorus*), sedmolist (*Aegopodiumpodagraria*), močvarna mlječika (*Euphorbiapalustris*), vodena metvica (*Menthaaquatica*), metljika (*Lysimachianummularia*) te mnoge druge vrste.

ŠUMA HRASTA LUŽNJAKA I OBIČNOG GRABA (*Caprino betuli – Quercentumroboris, Antun Alegro – vegetacija Hrvatske*)

Ovaj tip šume je jedan od najpoznatijih u Hrvatskoj, pruža se cijelim tokom rijeke Save. Za razliku od prethodno navedene i opisane šume ova je na nešto višim terenima i na ne poplavnim područjima. Raste na takozvanim gredama odmah iznad šume hrasta lužnjaka sa žutilovkom. Raste na močvarnim i pseudoglejnim tlima. Tlo je blago kiselo do neutralno, te jako rijetko poplavno. Karakteristika ove šume je za razliku od prvo opisane u tome što ima jako slabo razvijen sloj grmlja. Od drvenastih vrsta osobito su značajne i lipe (*Tiliacordata i T. platyphyllos*). U sloju grmlja česte vrste su lijeska (*Corylus avellana*), obična kurika (*Euonymus europaeus*), poljska ruža (*Rosa arvensis*), likovac (*Daphne mezereum*), glogovi (*Crataegus monogyna i C. oxyacantha*). U prizemnom sloju rastu visibaba (*Galanthus nivalis*), šafran (*Crocusvernus*), šumarica (*Anemone nemorosa*), žuti gavez (*Symphytum tuberosum*), velecvjetni crijevac (*Stellaria holostea*), plućnjak (*Pulmonaria officinalis*), velika vlasnjača (*Festuca gigantea*), zdravičica (*Sanicula europaea*), kravojac (*Angelica sylvestris*) te mnoge druge vrste.

POLJSKE BILJNE ZAJEDNICE

Poljske biljne zajednice koje karakteriziraju ovo područje vezane su uz poplavne prilike područja. Najzastupljeniji je travnjak busike (*Deschampsietum caespitosae*) koji se nalazi na nešto višim površinama i jako je kratko plavljen, a šašik (*Caricetum tricostato vulpinae*) se nalazi na nešto nižim područjima i duže je plavljen. Od korova najzastupljeniji su korovi koji se vežu za uzgoj žitarica. Područja koja nisu pod šumama pretvorena su u obradive površine te su tako i korovi povezani sa uzgojem žitarica. Od korova predstavnika najznačajniji su hrapavi šćir (*Amaranthus retroflexus*), limundžik (*Ambrosia artemisiifolia*), obični ladolež (*Calistegia sepium*), bijela loboda (*Chenopodium album*), poljski osjak (*Cirisum arvense*), mrtva kopriva (*Lamium purpureum*), kamilica (*Matricaria chamomilla*), mak (*Papaver rhoeas*) te mnoge druge vrste korova koje se vežu za proizvodnju žitarica.

2.2 BONITETNI RAZRED I LOVNOPRODUKTIVNA POVRŠINA (LPP)

Tablica 7: Smjernice budućeg gospodarenja srnom

SMJERNICE BUDUĆEG GOSPODARENJA	
VRSTA DIVLJAČI	**SRNA OBIČNA**
NAMJENA LOVIŠTA	Uzgoj i korištenje
CILJ LOVNOG GOSPODARENJA	Uzgoj kapitalnih grla, zdrave i otporne divljači u svrhu gospodarskog korišteja
METODA (NAČIN) UZGOJA	Prirodni
OMJER SPOLOVA (M:Ž)	1:1
GOSPODARSKA STAROST	6 godina
DOBNA STRUKTURA	Mladunčad – divljač 1. godine života 15% Pomladak – divljač 2. lovne godine 10% Mlada grla – srnjaci 3. lovne godine 25% Srednja grla – srnjaci 4. i 5. lovne godine 30% Zrela grla – srnjaci 6. lovne godine i dalje 20% Rasplodne srne – tijekom 2. godine i dalje
BONITET LOVIŠTA	III
LOVNOPRODUKTIVNA POVRŠINA (LPP)	1400 ha
BROJ DIVLJAČI NA LOVNOJ JEDINICI (100ha)	6 grla na 100 ha
MATIČNI FOND	84 grla
KOEFICIJENT PRIRASTA	0,8 na fond ženki starijih od 2 godine (32)
GOSPODARSKI KAPACITET LOVIŠTA (GK) (MF+P)	110 (MF 84 + P26)
LOVNO GOSPODARSKI KAPACITET LOVIŠTA	110 grla

Srna obična kao glavna vrsta u ovom lovištu jedna je od pokazatelja gospodarenja lovištem. Samo gospodarenje srnom običnom u lovištu odraz je gospodarenja lovištem. Za period prije revizije lovno gospodarske osnove lovišta „Trizlovi – Rastovo“ srna se uzgajala na 2000 ha lovno produktivne površine. Za taj period gospodarenja za srnu je bio određen III. bonitetni razred. Revizijom lovno gospodarske osnove smanjena je lovno produktivna površina za srnu na 1400 ha. Cilj lovnog gospodarenja srnom u lovištu je postizanje trofejne vrijednosti ali i kvalitetne divljačine. Da bi se to postiglo u lovištu se mora uzgajati zdrava i otporna divljač te joj moraju biti omogućeni svi uvjeti za rast i razvoj. Gospodarska starost

srneće divljači je određena sa 6 godina te se prema tome utvrđuje dobna struktura jedinki u lovištu. Prema dobnoj strukturi srneća divljač u lovištu je podijeljena na sljedeći način:

- Mladunčad – lanad tokom prve godine života
- Pomladak – divljač tokom druge godine
- Mlada grla – divljač tokom treće godine
- Srednje dobna grla – divljač u četvrtoj i petoj godini starosti
- Zrela grla – divljač od šest godina pa na dalje

Da bi se utvrdilo koliko divljači se može uzgajati u lovištu te što je sve potrebno za njen uzgoj, prvo se treba odrediti lovno produktivna površina u lovištu i bonitetni razred za pojedinu divljač. U lovištu „Trizlovi – Rastovo“ određena je lovno produktivna površina za srneću divljač na 1400 ha. Lovno produktivna površina se određuje po propisanoj metodologiji za svaku divljač. Za srnu običnu kod određivanja lovno produktivne površine važno je utvrditi dali u lovištu postoje uvjeti za rast i razvoj. Što se tiče same lovno produktivne površine i njenog određivanja za srnu običnu gledaju se sljedeći površine :

Šuma – obraslo (bez prvog i zadnjeg dobnog razreda) ha x do 80%

neobraslo (prosjeke, trase dalekovoda, plinovoda i slično) ha x do 80%

poljoprivredno – oranice – ha x do 70 %

livade i pašnjaci – ha x do 80%

Određivanje lovno produktivne površine u lovištu „Trizlovi – Rastovo „ te ukupna lovno produktivna površina prikazana je u sljedećoj tablici:

Tablica 8: Izračun lovno produktivne površine (LPP) za srnu običnu

NAMJENA TLA	POVRŠINA	%	LPP
	ha	ha	ha
Šume – obraslo	2197	50	1050
Oranice	740	50	350
UKUPNO			1400

Iz navedene tablice se vidi da je područje koje pogoduje srni za rast i razvoj obrasla šuma i oranice koje međusobno svojim površinama tvore izgled mozaika. Izmiješanost šumskih površina i oranica pogoduju ponajviše zato što im je šuma zaklon a oranice služe za ispašu. Takav raspored površina osigurava im sve što je potrebno vezano za izvor hrane i zaklon. Osim lovno produktivne površine potrebno je odrediti i bonitetni razred. Bonitetni razred se određuje na osnovu bodova dobivenih za pojedine parametre koji su potrebni divljači za rast razvoj i razmnožavanje. Ti parametri se zasebno boduju, a zbroj bodova svih parametara daje konačni broj koji nam pokazuje u koji bonitetni razred za pojedinu divljač spada. Parametri koji se uzimaju u obzir za bonitiranje i broj bodova koji nose su sljedeći :

- Hrana i voda – od 8 do 25 bodova
- Vegetacija – od 7 do 20 bodova
- Kvaliteta tla – od 8 do 15 bodova
- Mir u lovištu – od 6 do 15 bodova
- Opća prikladnost lovišta – od 11 do 25 bodova

HRANA I VODA – za vrijeme vegetacijskog razdoblja hrane ima dovoljno u lovištu. Od hrane ima raznih žitarica i trava na poljanama u lovištu. Nisko raslinje i grmlje služe kao brst te izvor vitamina divljači. U lovištu ima bukve i hrasta te se tako divljači dio hrane osigurava sjemenom. Vode u ljetnim mjesecima ima dovoljno za potrebe divljači u lovištu. Na osnovu ovih čimbenika dodjeljuje se **15 bodova.**

VEGETACIJA – Lovno produktivna na šumskom djelu obrasla je različitim sastojinama. U njima prednjači hrast lužnjak, koji se miješa sa poljskim, velikom žutilovkom i ostalim vrstama. Terenski rad i obilazak lovišta pokazao je da je sloj grmlja i niskog rašća dobro zastupljen te kao takav služi divljači kao dobar zaklon. Na osnovi ovih čimbenika koji su prikupljeni za ovaj čimbenik se dodjeljuje **12 bodova.**

KVALITETA TLA – što se tiče tla u lovištu je zastupljeno ponajviše epiglejno i hipoglejno karbonatno tlo u količini od 80% površine, te pseudoglejna srednje duboka tla u količini od 20% površine. Na osnovi ovih čimbenika vezanih za kvalitetu tla dodjeljuje se **10 bodova.**

MIR U LOVIŠTU – na mir u lovištu utiču razni čimbenici, no u ovom lovištu to su poljoprivrede oranice koje mjestimice ulaze u lovište. Šume koje su u lovištu su većinom u državnom vlasništvu te je sječa drva kontrolirana i ne utiče na mir u lovištu. Gustoća šumskih prometnica također ne utiče previše na mir u lovištu, a većih prirodnih neprijatelja nema u lovištu. S obzirom na čimbenike koji utiču na mir u lovištu dodjeljuje se **10 bodova.**

OPĆA PRIKLADNOST LOVIŠTA – u općoj prikladnosti lovišta gleda se više čimbenika koji se zasebno boduju a zajednički zbroj daje bodove za prikladnost. Tako u ovom lovištu postotno učešće površine livada u lovištu je 20% za što se dodjeljuje **4 boda.** Odnos duljine poljskih granica i granica lovišta iznosi 65% za što se isto tako dodjeljuje **4 boda.** Klima lovišta je umjerena sa kišnim režimom i bez sušnih razdoblja. Moguća je pojava kasnog i ranog mraza a oborine su raspoređene pravilno tokom cijele godine. Na osnovu klime se dodjeljuju još **2 boda.** Zadnje što se gleda za opću prikladnost je teren koji je u ovom lovištu nizinski. Na osnovu nizinskog terena dodjeljuje se još **2 boda** za opću prikladnost lovišta.

Kada se svi ti dodijeljeni bodovi stave u tablicu i zbroje dobije se sljedeće :

Tablica 9 : Ocjenjivanje boniteta za srnu

FAKTORI LOVIŠTA	VRIJEDNOST FAKTORA	OCJENA VRIJEDNOSTI
Hrana i voda	8 – 25	15
Vegetacija	7 – 20	12
Kvaliteta tla	8 – 15	10
Mir u lovištu	6 – 15	10
Opća prikladnost lovišta	11 – 25	12
UKUPNO	10 – 100	59

Na osnovi bonitiranja i prikupljenih podataka te ukupnog broja bodova dobivenih bonitiranjem da se zaključiti da je za srnu običnu ovo stanište dobro. To nam pokazuje broj bodova koji se nalazi u rasponu od 51 – 60 bodova a označava stanište trećeg bonitetnog razreda. Sada kada je utvrđen bonitetni razred može se utvrditi broj grla po jedinici lovno produktivne površine te koeficijent prirasta. Za ovo lovište prema tablici za bonitiranje i određivanje bonitetnih razreda broj divljači po jedinici lovno produktivne površine iznosi 6 grla, dok je koeficijent prirasta 0,8 na ukupan broj srna starijih od dvije godine. kada smo utvrdili bonitetni razred i lovno produktivnu površinu lako možemo odrediti i gospodarski kapacitet lovišta. Gospodarski kapacitet lovišta je najveći mogući broj pojedine vrste divljači u lovištu da ne dođe do uništenja staništa. Taj broj je utvrđen bonitiranjem a način izračuna i određivanje prikazan je u sljedećoj tablici :

Tablica 10 : Izračun gospodarskog kapaciteta lovišta:

MATIČNI FOND	1400 ha / 100 ha x 6 grla	84 grla
GODIŠNJI PRIRAST	0,8 grla > 2 godine	26 grla
KAPACITET LOVIŠTA	MF + prirast	110 grla
IZLUČENJE	Odstrel + otpad	26 grla

Tablica izračuna gospodarskog kapaciteta lovišta nam pokazuje kako se izračuna matični fond, godišnji prirast, sam kapacitet lovišta te izlučenje divljači. Matični fond divljači predstavlja broj divljači na početku lovne godine. On se dobije tako da se broj grla dobiven bonitiranjem lovišta pomnoži sa jedinicama lovno produktivne površine. Jedna jedinica lovno produktivne površine iznosi 100 ha lovno produktivne površine. S obzirom da je lovno produktivna površina za srnu običnu u ovom lovištu 1400 ha, a broj grla po bonitetnom razredu 6 po jedinici lovno produktivne površine, izračun je sljedeći :

1400 ha / 100 ha = 14 jedinica lovno produktivne površine

III. bonitetni razred = 6 grla po jedini lovno produktivne površine

14 x 6 = 84 grla – matični fond srneće divljači na početku lovne godine

Sljedeći parametar koji je važan za gospodarski kapacitet lovišta je godišnji prirast. Godišnji prirast se izračunava prema koeficijentu koji je se dobije bonitiranjem lovišta. Kako lovište spada u III. bonitetni razred i nizinsko stanište koje nije poplavno dodijeljen je koeficijent prirasta 0,8 na sve jedinke od dvije godine starosti na dalje. Kako se srna obična uzgaja u omjeru 1:1 prirast se lako izračuna na sljedeći način:

Matični fond 84 grla / 2 = 42 ženke u omjeru spolova 1:1

32 broj ženki starih dvije godine ili više spremnih za rasplod

32 ženke x 0,8 koeficijent prirasta = 26 jedinki prirast

Sada kada smo izračunali matični fond i prirast možemo izračunati gospodarski kapacitet lovišta. On se računa tako da se zbroji broj jedinki u matičnom fondu i prirast divljači u ovom slučaju to izgleda ovako:

Gospodarski kapacitet = Matični fond + Prirast

Gospodarski kapacitet = 84 grla + 26 grla

Gospodarski kapacitet = 110 grla

Gospodarski kapacitet od 110 grla je maksimalan broj srneće divljači koji može obitavati u lovištu da ne dođe do uništenja staništa niti ikakvog poremećaja u staništu. Osim gospodarskog kapaciteta kada smo izračunali matični fond i prirast možemo izračunati i broj divljači koja se izlučuje iz lovišta tokom godine. Izlučenje se radi u vidu redovitog odstrela divljači te odstrela otpadaka i sanitarnog odstrela. Godišnje izlučenje je jednako prirastu. U ovom slučaju to znači da se iz lovišta godišnje izlučuje 26 grla divljači što u redovitom odstrelu što kao sanitarni odstrel ili izlučenje škarta.

Tablica 11: Razvoj fonda srneće divljači

RAZVOJ FONDA SRNE OBIČNE																
FONDOVI				DOBNA STRUKTURA										Σ		ΣΣ
				MLADUN ČAD		POMLADAK		MLADI		SREDNJI		ZRELI				
				M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	grla
				grla		grla		grla		grla		grla		grla		
1		2		3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
MATIČNI FOND		PLANIRANI				10	10	6	6	15	15	11	11	42	42	84
		OSTVARENI				**10**	**10**	**6**	**6**	**15**	**15**	**11**	**11**	**42**	**42**	**84**
ISPUŠTANJE DIVLJAČI		**PLANIRANI**														
		OSTVARENI														
RASPLODNI FOND		**PLANIRANI**						6	6	15	15	11	11	32	32	64
		OSTVARENI						**6**	**6**	**15**	**15**	**11**	**11**	**32**	**32**	**64**
PRIRAST		**PLANIRANI**		13	13									13	13	26
		OSTVARENI		**12**	**12**											**24**
FOND PRED LOV		PLANIRANI		13	13	10	10	6	6	15	15	11	11	55	55	110
		OSTVARENI		**12**	**12**	**10**	**10**	**6**	**6**	**15**	**15**	**11**	**11**	**54**	**54**	**108**
LOV	**PLANIRANI**	PRIRODNO UZGOJENA DIVLJAČ	LOV (PREMA OSNOVI)	3	3	2	2	2	2	1	1	5	5	13	13	26
			LOV (PREMA STVARNOM STANJU													
		ISPUŠTENA DIVLJAČ	**LOV**													
			OTPAD													
	OBAVLJENI	**PRIRODNO UZGOJENA DIVLJAČ**	**LOV**	**2**	**2**	**2**	**2**	**2**	**2**	**1**	**1**	**5**	**3**	**12**	**10**	**22**
		ISPUŠTENA DIVLJAČ	**LOV**													
			OTPAD										**2**		**2**	**2**
		UKUPNO ∑		**2**	**2**	**2**	**2**	**2**	**2**	**1**	**1**	**5**	**5**	**12**	**12**	**24**
	ODSTUPANJE	**+/-**														
		%														
		OBRAZLOŽENJE														
FOND NAKON LOVA (fond prijelaza)		PLANIRANI		10	10	8	8	4	4	14	14	6	6	42	42	84
		OSTVARENI		**10**	**10**	**8**	**8**	**4**	**4**	**14**	**14**	**6**	**6**	**42**	**42**	**84**
PRIJELAZ		**PLANIRANI**				10	10	8	8	11	11	13	13	42	42	84
		OSTVARENI				**10**	**10**	**8**	**8**	**11**	**11**	**13**	**13**	**42**	**42**	**84**

Svi podatci vezani za brojno stanje divljači kao i za prirast te odstrel nalaze se u LGO – 3 obrascu. Taj obrazac nam govori kakvo je stanje brojnosti divljači iz godine u godinu te što sve treba učiniti kako bi se održalo brojno stanje matičnog fonda. Na prikazanom primjerku iz lovne godine 2011. može vidjeti kako prirast nije bio jednak planiranom prirastu. Broj mladunčadi od planiranih 26 grla bio je 24 grla. Da ne bi došlo do smanjenja matičnog fonda prilikom lova je nije vršen odstrel 26 grla kako je planirano, nego je odstrijeljeno 24 grla. Planirani fond za odstrel se ne izvršava uvijek po planu nego po prirastu divljači kako ne bi došlo do smanjenja fonda divljači.

Tablica 12: razvoj fonda srneće divljači za 2011 godinu

RAZVOJ FONDA SRNE OBIČNE																
FONDOVI				DOBNA STRUKTURA										Σ		ΣΣ
				MLADUN ČAD		POMLADAK		MLADI		SREDNJI		ZRELI				
				M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	grla
				grla		grla		grla		grla		grla		grla		
1	2			3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
MATIČNI FOND	PLANIRANI					10	10	6	6	15	15	11	11	42	42	84
	OSTVARENI					**10**	**10**	**6**	**6**	**15**	**15**	**11**	**11**	**42**	**42**	**84**
ISPUŠTANJE DIVLJAČI	**PLANIRANI**															
	OSTVARENI															
RASPLODNI FOND	**PLANIRANI**							6	6	15	15	11	11	32	32	64
	OSTVARENI							**6**	**6**	**15**	**15**	**11**	**11**	**32**	**32**	**64**
PRIRAST	**PLANIRANI**			13	13									13	13	26
	OSTVARENI			**13**	**13**											**26**
FOND PRED LOV	PLANIRANI			13	13	10	10	6	6	15	15	11	11	55	55	110
	OSTVARENI			**13**	**13**	**10**	**10**	**6**	**6**	**15**	**15**	**11**	**11**	**55**	**55**	**110**
LOV	**PLANIRANI**	PRIRODNO UZGOJENA DIVLJAČ	LOV (PREMA OSNOVI)	3	3	2	2	2	2	1	1	5	5	13	13	26
			LOV (PREMA STVARNOM STANJU													
		ISPUŠTENA DIVLJAČ	**LOV**													
			OTPAD													
	OBAVLJENI	**PRIRODNO UZGOJENA DIVLJAČ**	**LOV**	**3**	**3**	**2**	**2**	**2**	**2**	**1**	**1**	**5**	**5**	**13**	**13**	**26**
		ISPUŠTENA DIVLJAČ	**LOV**													
			OTPAD													
		UKUPNO ∑		**3**	**3**	**2**	**2**	**2**	**2**	**1**	**1**	**5**	**5**	**13**	**13**	**26**
	ODSTUPANJE	**+/-**														
		%														
		OBRAZLOŽENJE														
FOND NAKON LOVA (fond prijelaza)	PLANIRANI			10	10	8	8	4	4	14	14	6	6	42	42	84
	OSTVARENI			**10**	**10**	**8**	**8**	**4**	**4**	**14**	**14**	**6**	**6**	**42**	**42**	**84**
PRIJELAZ	**PLANIRANI**					10	10	8	8	11	11	13	13	42	42	84
	OSTVARENI					**10**	**10**	**8**	**8**	**11**	**11**	**13**	**13**	**42**	**42**	**84**

Tablica 13: razvoj fonda srneće divljači za 2012 godinu

RAZVOJ FONDA SRNE OBIČNE																	
FONDOVI				DOBNA STRUKTURA										Σ		ΣΣ
				MLADUN ČAD		POMLADAK		MLADI		SREDNJI		ZRELI				
				M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	grla
				grla		grla		grla		grla		grla		grla		
1	2			3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
MATIČNI FOND	PLANIRANI					10	10	8	8	11	11	13	13	42	42	84
	OSTVARENI					**10**	**10**	**8**	**8**	**11**	**11**	**13**	**13**	**42**	**42**	**84**
ISPUŠTANJE DIVLJAČI	**PLANIRANI**															
	OSTVARENI															
RASPLODNI FOND	**PLANIRANI**							8	8	11	11	13	13	32	32	64
	OSTVARENI							**8**	**8**	**11**	**11**	**13**	**13**	**32**	**32**	**64**
PRIRAST	**PLANIRANI**			13	13									13	13	26
	OSTVARENI			**13**	**13**											**26**
FOND PRED LOV	PLANIRANI			13	13	10	10	8	8	11	11	13	13	55	55	110
	OSTVARENI			**13**	**13**	**10**	**10**	**8**	**8**	**11**	**11**	**13**	**13**	**55**	**55**	**110**
LOV	**PLANIRANI**	PRIRODNO UZGOJENA DIVLJAČ	LOV (PREMA OSNOVI)	3	3	2	2	2	2	1	1	5	5	13	13	26
			LOV (PREMA STVARNOM STANJU													
		ISPUŠTENA DIVLJAČ	**LOV**													
			OTPAD													
	OBAVLJENI	**PRIRODNO UZGOJENA DIVLJAČ**	**LOV**	**3**	**3**	**2**	**2**	**2**	**2**	**1**	**1**	**5**	**5**	**13**	**13**	**26**
		ISPUŠTENA DIVLJAČ	**LOV**													
			OTPAD													
		UKUPNO ∑		**3**	**3**	**2**	**2**	**2**	**2**	**1**	**1**	**5**	**5**	**13**	**13**	**26**
	ODSTUPANJE	**+/-**														
		%														
		OBRAZLOŽENJE														
FOND NAKON LOVA (fond prijelaza)	PLANIRANI			10	10	8	8	6	6	10	10	8	8	42	42	84
	OSTVARENI			**10**	**10**	**8**	**8**	**6**	**6**	**10**	**10**	**8**	**8**	**42**	**42**	**84**
PRIJELAZ	**PLANIRANI**					10	10	8	8	11	11	13	13	42	42	84
	OSTVARENI					**10**	**10**	**8**	**8**	**11**	**11**	**13**	**13**	**42**	**42**	**84**

Tablica 14: razvoj fonda srneće divljači za 2013 godinu

RAZVOJ FONDA SRNE OBIČNE																	
FONDOVI				DOBNA STRUKTURA										Σ		ΣΣ
				MLADUN ČAD		POMLADAK		MLADI		SREDNJI		ZRELI				
				M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	grla
				grla		grla		grla		grla		grla		grla		
1	2			3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
MATIČNI FOND	PLANIRANI					10	10	8	8	11	11	13	13	42	42	84
	OSTVARENI					**10**	**10**	**8**	**8**	**11**	**11**	**13**	**13**	**42**	**42**	**84**
ISPUŠTANJE DIVLJAČI	**PLANIRANI**															
	OSTVARENI															
RASPLODNI FOND	**PLANIRANI**							8	8	11	11	13	13	32	32	64
	OSTVARENI							**8**	**8**	**11**	**11**	**13**	**13**	**32**	**32**	**64**
PRIRAST	**PLANIRANI**			13	13									13	13	26
	OSTVARENI			**13**	**13**											**26**
FOND PRED LOV	PLANIRANI			13	13	10	10	8	8	11	11	13	13	55	55	110
	OSTVARENI			**13**	**13**	**10**	**10**	**8**	**8**	**11**	**11**	**13**	**13**	**55**	**55**	**110**
LOV	**PLANIRANI**	PRIRODNO UZGOJENA DIVLJAČ	LOV (PREMA OSNOVI)	3	3	2	2	2	2	1	1	5	5	13	13	26
			LOV (PREMA STVARNOM STANJU													
		ISPUŠTENA DIVLJAČ	**LOV**													
			OTPAD													
	OBAVLJENI	**PRIRODNO UZGOJENA DIVLJAČ**	**LOV**	**3**	**3**	**2**	**2**	**2**	**2**	**1**	**1**	**5**	**5**	**13**	**13**	**26**
		ISPUŠTENA DIVLJAČ	**LOV**													
			OTPAD													
		UKUPNO ∑		**3**	**3**	**2**	**2**	**2**	**2**	**1**	**1**	**5**	**5**	**13**	**13**	**26**
	ODSTUPANJE	**+/-**														
		%														
		OBRAZLOŽENJE														
FOND NAKON LOVA (fond prijelaza)	PLANIRANI			10	10	8	8	6	6	10	10	8	8	42	42	84
	OSTVARENI			**10**	**10**	**8**	**8**	**6**	**6**	**10**	**10**	**8**	**8**	**42**	**42**	**84**
PRIJELAZ	**PLANIRANI**					10	10	8	8	11	11	13	13	42	42	84
	OSTVARENI					**10**	**10**	**8**	**8**	**11**	**11**	**13**	**13**	**42**	**42**	**84**

Tablica 15: razvoj fonda srneće divljači za 2014 godinu

RAZVOJ FONDA SRNE OBIČNE																	
FONDOVI				DOBNA STRUKTURA										Σ		ΣΣ
				MLADUN ČAD		POMLADAK		MLADI		SREDNJI		ZRELI				
				M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	grla
				grla		grla		grla		grla		grla		grla		
1	2			3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
MATIČNI FOND	PLANIRANI					10	10	8	8	11	11	13	13	42	42	84
	OSTVARENI					**10**	**10**	**8**	**8**	**11**	**11**	**13**	**13**	**42**	**42**	**84**
ISPUŠTANJE DIVLJAČI	**PLANIRANI**															
	OSTVARENI															
RASPLODNI FOND	**PLANIRANI**							8	8	11	11	13	13	32	32	64
	OSTVARENI							**8**	**8**	**11**	**11**	**13**	**13**	**32**	**32**	**64**
PRIRAST	**PLANIRANI**			13	13									13	13	26
	OSTVARENI			**13**	**13**											**26**
FOND PRED LOV	PLANIRANI			13	13	10	10	8	8	11	11	13	13	55	55	110
	OSTVARENI			**13**	**13**	**10**	**10**	**8**	**8**	**11**	**11**	**13**	**13**	**55**	**55**	**110**
LOV	**PLANIRANI**	PRIRODNO UZGOJENA DIVLJAČ	LOV (PREMA OSNOVI)	3	3	2	2	2	2	1	1	5	5	13	13	26
			LOV (PREMA STVARNOM STANJU													
		ISPUŠTENA DIVLJAČ	**LOV**													
			OTPAD													
	OBAVLJENI	**PRIRODNO UZGOJENA DIVLJAČ**	**LOV**	**3**	**3**	**2**	**2**	**2**	**2**	**1**	**1**	**5**	**5**	**13**	**13**	**26**
		ISPUŠTENA DIVLJAČ	**LOV**													
			OTPAD													
			UKUPNO ∑	**3**	**3**	**2**	**2**	**2**	**2**	**1**	**1**	**5**	**5**	**13**	**13**	**26**
	ODSTUPANJE		**+/-**													
			%													
			OBRAZLOŽENJE													
FOND NAKON LOVA (fond prijelaza)	PLANIRANI			10	10	8	8	6	6	10	10	8	8	42	42	84
	OSTVARENI			**10**	**10**	**8**	**8**	**6**	**6**	**10**	**10**	**8**	**8**	**42**	**42**	**84**
PRIJELAZ	**PLANIRANI**					10	10	8	8	11	11	13	13	42	42	84
	OSTVARENI					**10**	**10**	**8**	**8**	**11**	**11**	**13**	**13**	**42**	**42**	**84**

Tablica 16: razvoj fonda srneće divljači za 2015 godinu

RAZVOJ FONDA SRNE OBIČNE																	
FONDOVI				DOBNA STRUKTURA										Σ		ΣΣ
				MLADUN ČAD		POMLADAK		MLADI		SREDNJI		ZRELI				
				M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	grla
				grla		grla		grla		grla		grla		grla		
1	2			3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
MATIČNI FOND	PLANIRANI					10	10	8	8	11	11	13	13	42	42	84
	OSTVARENI					**10**	**10**	**8**	**8**	**11**	**11**	**13**	**13**	**42**	**42**	**84**
ISPUŠTANJE DIVLJAČI	**PLANIRANI**															
	OSTVARENI															
RASPLODNI FOND	**PLANIRANI**							8	8	11	11	13	13	32	32	64
	OSTVARENI							**8**	**8**	**11**	**11**	**13**	**13**	**32**	**32**	**64**
PRIRAST	**PLANIRANI**			13	13									13	13	26
	OSTVARENI			**10**	**10**											**20**
FOND PRED LOV	PLANIRANI			13	13	10	10	8	8	11	11	13	13	55	55	110
	OSTVARENI			**10**	**10**	**10**	**10**	**8**	**8**	**11**	**11**	**13**	**13**	**52**	**52**	**104**
LOV	**PLANIRANI**	PRIRODNO UZGOJENA DIVLJAČ	LOV (PREMA OSNOVI)	3	3	2	2	2	2	1	1	5	5	13	13	26
			LOV (PREMA STVARNOM STANJU													
		ISPUŠTENA DIVLJAČ	**LOV**													
			OTPAD													
	OBAVLJENI	**PRIRODNO UZGOJENA DIVLJAČ**	**LOV**	**3**	**3**	**2**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**4**	**4**	**11**	**10**	**21**
		ISPUŠTENA DIVLJAČ	**LOV**													
			OTPAD				**1**	**1**					**1**	**1**	**2**	**3**
			UKUPNO ∑	**3**	**3**	**2**	**2**	**2**	**1**	**1**	**1**	**4**	**5**	**12**	**12**	**24**
	ODSTUPANJE		**+/-**													
			%													
			OBRAZLOŽENJE													
FOND NAKON LOVA (fond prijelaza)	PLANIRANI			10	10	8	8	6	6	10	10	8	8	42	42	84
	OSTVARENI			**7**	**7**	**8**	**8**	**4**	**5**	**14**	**14**	**7**	**6**	**40**	**40**	**80**
PRIJELAZ	**PLANIRANI**					10	10	8	8	11	11	13	13	42	42	84
	OSTVARENI					**9**	**7**	**8**	**8**	**12**	**12**	**11**	**13**	**40**	**40**	**80**

2.3 KARAKTERISTIKE DIVLJAČI I TROFEJA

2.3.1 SRNA (*Capreolus capreolus*)

Srna se ubrajau porodicu jelena (*Cervide*) rod srna (*Capreolus*) i jedna je od najrasprostranjenijih divljači u Hrvatskoj. Živi u nizinskim, gorskim i brdskim staništima.

Srni najviše pogoduje stanište u kojem su kao mozaik raspoređene šume i oranice. Takvim rasporedom srna ima zaklon i blizinu hrane. Što se tiče hrane jako je izbirljiva te voli čistu i ne zagađenu hranu i vodu. Optimalan omjer spolova za srneću divljač je 1:1 odnosno jedan mužjak na jednu ženku.

Parenje srna počinje sredinom srpnja i traje do sredine kolovoza. U parenju sudjeluju srne stare 14 mjeseci pa nadalje. Mlade srne nazivamo dvizice i one kao takve isto sudjeluju u parenju. Mladi srnjaci se tokom parenja moraju izboriti za svoj teritorij, u protivnom se neće pariti. Borba se često vodi između mladih i starih srnjaka, a nerijetko završava sa ozljedama jedne od jedinki. Ponekad te ozljede znaju biti smrtonosne za jedinku. Parenje u nizinskim krajevima počinje ranije sredinom srpnja, dok u gorskim predjelima započinje početkom ili sredinom kolovoza. Osim u tom periodu, srne koje se nisu parile, mogu se pariti i u studenome. Srnjak pronalazi partnericu po mirisu, te ostaje s njom nekoliko dana i pari se. Nakon tih nekoliko dana traži drugu partnericu. Graviditet kod srna traje 9 mjeseci ali razvoj ploda samo 150 dana, zato dolazi do pojave embriotenije. To je proces koji se javlja kod srna koje su parene u ljeto, a nastupa nakon dva tjedna razvoja ploda. To je takozvano mirovanje ploda iz razloga da se lanad ne bi donosila na svijet u nepovoljnim uvjetima jer razvoj ploda traje 150 dana. Embriotenija nije prisutna kod ženki koje su se parile u studenom te se kod njih razvoj ploda odvija neprekidno. Srne se lane na tihim i skrovitim mjestima i to krajem travnja. Dvizice na svijet donose jedno mladunče, dok starije srne mogu donijeti i više mladunčadi na svijet. Ako srna olani dvoje ili više mladunčadi, jedno od lanadi je uvijek slabije te podobno za obolijevanje i njega bi trebalo odstraniti kod uzgojnog odstrela. Omjer spolova srneće divljači je 1:1 i to treba održavati. Ne smiju se loviti samo mužjaci ili pak samo ženke, jer time se narušava omjer spolova u lovištu. Samim narušavanjem omjera spolova pada brojnost i vrijednost divljači.

Velik utjecaj na kvalitetu divljači ima i samo lovište te higijena u lovištu. Kao izvor bolesti u lovištu mogu se istaknuti razne bakterije, virusi te parazitski nametnici. Oni se lako nastanjuju u lovištima pogotovo u područjima gdje se nalaze razne bare ili kaljužišta. Tako

putem bara, kaljuža, vode, hrane ili neke lešine od uginule divljači može doći do zaraze zdrave divljači u lovištu. Pojava bolesti u lovištu može uzrokovati veliku štetu ako bolest nije uočena na vrijeme. Samo liječenje divljači je često mukotrpan i skup posao koji ne garantira izlječenje. Takva bolesna divljač se uklanja iz lovišta sanitarnim odstrelom. Bolesti od kojih obolijeva srneća divljač su sljedeće:

- Bedrenica
- Slinavaka i šap
- Bjesnoća
- Tuberkuloza i Paratuberkuloza
- Cisticerkoza
- Bruceloza
- Leptospiroza
- Aktinomikoza
- Razni parazitski nametnici

Ako dođe do pojave bolesti u lovištu ona može uzrokovati ugibanje divljači u većim razmjerima što je jako štetno za gospodarenje. Iz tog razloga se treba pratiti i vršiti odstrjel bolesne divljači, a potencijalne izvore zaraze ukloniti. Izvori zareze se uklanjaju tako da se ukloni uginula divljač. Još jedan od načina sprečavanja širenja zaraze i uklanjanja izvora je sanacija raznih mogućih izvora bolesti poput lešina, bara ili kaljuža.

Slika 4: Paraziti u tijelu srneće divljači

(http://www.lorist.co.rs/forum/index.php?topic=1024.0)

Srne su biljojedi i to preživači, što znači da imaju prilagođen probavni sustav za takav način prehrane. Srna je vrlo izbirljiva što se tiče prehrane, voli čistu hranu i vodu, a prehranu prilagođava godišnjem dobu. Prilagodba prehrane godišnjem dobu je posljedica složenosti probavnog sustava srne. Srna je preživač i kao takva ima složeni probavni sustav koji se sastoji od četiri pred želudca, no za razliku od ostalih preživača mikroorganizmi u želudcima srne su u manjem broju nego kod ostalih preživača. Ta količina mikroorganizama u želudcima srne utiče na njen način ishrane koju srna prilagođava godišnjem dobu u kojem se nalazi. Tako srne uvijek za hranu biraju mlade biljke koje su bogate hranjivim tvarima kako bi izvukle maksimum iz hrane. Zimi kada je oskudica hrane, probavni sustav srne ulazi u blagu hibernaciju. Iznošenje prihrane u zimu može uzrokovati naglo buđenje organizma te bolesti kod srne te bi najbolje bilo prihranu provoditi postepeno od jeseni. Nagli početak prihrane srneće divljači za vrijeme oskudice hrane i visokog snijega može nanijeti više štete nego da nismo vršili prihranu. Evidencija prihrane se vodi za svaku lovnu godinu zasebno jer lovno gospodarenje zahtjeva određenu količinu hrane koja bi se trebala divljači iznositi. Hrana kojom se divljač prihranjuje podijeljena je u 4 kategorije i to zrnata hrana, voluminozna hrana, sočna hrana i sol. Sljedeće tablice prikazuju količinu pojedine vrste hrane iznesenu za svaku godinu zasebno.

Tablica 17: Prihrana i prehrana srne obične u razdoblju od 2010/2015 godine

PRIHRANA I PREHRANA DIVLJAČI													
LOVNA GODINA razdoblje	**PRIHRANA**						**PREHRANA**						**NAPOMENA**
	VRSTA HRANE (kg)	**PLANIRANO**	**OSTVARENO**	**+ -**	**%**	**OBRAZLOŽENJE**	**VRSTA NASADA (ha)**	**PLANIRANO**	**OSTVARENO**	**+ -**	**%**	**OBRAZLOŽENJE**	
1	**2**	**3**	**4**	**5**		**6**	**7**	**8**	**9**	**10**		**11**	**12**
2010/2011	zrnata	1512	1500										
	voluminozna	1512	1500										
	sočna	3780	4000										
	sol	110	110										
2011/2012	zrnata	1512	1500										
	voluminozna	1512	1500										
	sočna	3780	4000										
	sol	110	110										
2012/2013	zrnata	1512	1500										
	voluminozna	1512	1500										
	sočna	3780	4000										
	sol	110	110										
2013/2014	zrnata	1512	1500										
	voluminozna	1512	1500										
	sočna	3780	4000										
	sol	110	110										
2014/2015	zrnata	1512	1500										
	voluminozna	1512	1500										
	sočna	3780	4000										
	sol	110	110										

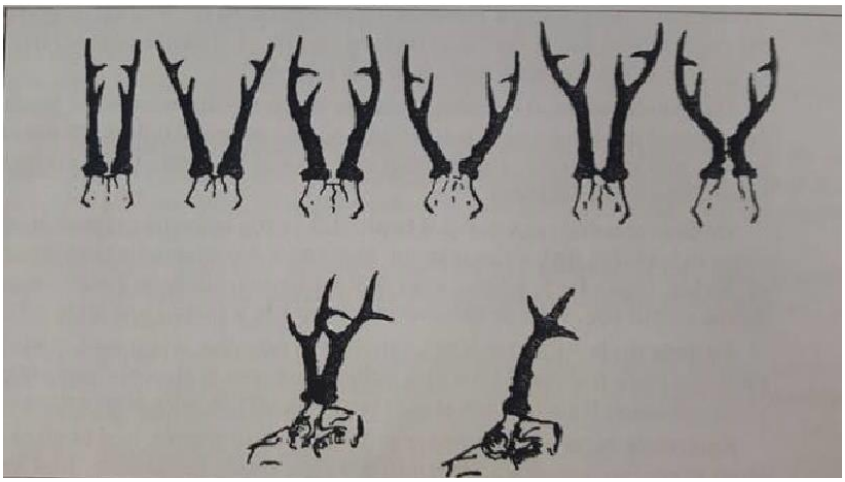
Osim divljačine, srneća divljač se uzgaja i radi trofeja. Mnogi faktori utječu na rast i razvoj te samu kvalitetu trofeja. Prvenstveno tu su hormoni, vitamini i minerali te nasljedne osobine jedinke. Rast rogova kod mladih srnjaka inicira testosteron. Testosteron je hormon koji izlučuju testisi, a zaslužan je za kontrolu početka rasta rogova, sam razvoj i na posljetku njihovo odbacivanje. Osim hormona koji utiču na rast i razvoj te prestanak rasta rogova, veliku ulogu imaju i vitamini te minerali. Rogovi srnjaka su koštano tkivo te je vitamin D

jedan od najvažnijih za razvoj kvalitetnog trofeja. Vitamin D regulira taloženje kalcijevih i fosfatnih minerala tokom rasta i razvoja rogova. Sam sastav roga čine organske i anorganske tvari i to u omjeru 44% organske i 56% anorganske. Organske tvari su pretežno bjelančevine koje stvaraju hrskavična i vezivna tkiva dok su anorganske tvari minerali od kojih su glavni fosfor i kalcij zasluženi za taloženje i stvaranje rogova. Rogovi počinju rasti odmah po odbacivanju starih krajem listopada. Rogovi srnjaka rastu u čupi. Zimi, ako je blaga zima i ima puno sunčanih sati, povećana je sinteza vitamina D te samim time i minerala čije taloženje on potiče. Takvo vrijeme osim što potiče sintezu vitamina D ima za posljedicu i mali broj dana pod snježnim pokrivačem te tako ranije počinje unos hranjivih tvari i sam rast i razvoj trofeja. U takvoj godini za očekivati je kvalitetan i jak trofej. Suprotno od blage zime, jaka zima, može uzrokovati smrzavanje roga u čupi te takav rog bude manji od očekivanog i ima manju trofejnu vrijednost. Ta pojava je zanemariva jer već iduće godine isti srnjak može imati normalan i kvalitetan trofej. Na kvalitetu i vrijednost trofeja utiče također i starost divljači. Prve tri godine života većina hranjivih tvari, vitamina i minerala koje srneća divljač unosi putem hrane u organizam odlazi u rast i razvoj kostura i samog tijela divljači. Iz tog razloga prve tri godine života je manja trofejna vrijednost divljači. Najtrofejniji srnjaci su u pravilu oni koji su stari šest godina ili više, jer je to gospodarska starost za srneću divljač.

Kod rasta i razvoja rogova može doći do raznih oštećenja i nepravilnosti koje utiču na kvalitetu trofeja i razvoj rogova. Jedan od razloga može biti poremećaj izlučivanja hormona radi ozljede ili bolesti žlijezde. Najznačajniji poremećaj je kada dođe do ozljede testisa i poremećaja u lučenju testosterona. Tada se rast i razvoj rogova ne prekida, a oni izgledaju poput šubare na glavi srnjaka. Osim hormonalnih poremećaja, na rast rogova mogu utjecati razni poremećaji izmjene tvari. Poremećaj mogu uzrokovati razne bolesti ili pak parazitski nametnici. Oštećenje mladog roga u čupi također utiče na rast i razvoj trofeja, ali kao i prethodni poremećaj nije trajan. Ozljeda čeone kosti ili rožišta, dovodi do trajnog poremećaja u rastu i razvoju rogova. Oštećenje rožišta je trajan ozljeda koja uzrokuje prestanak rasta roga iz tog rožišta te se takva divljač može odstraniti iz lovišta. Zbog raznih ozljeda i poremećaja u prehrani može doći do raznih deformacija i poremećaja u rastu i razvoju rogova.

Osim oštećenja i deformacija rogova postoje i razni pravilni oblici rogova. Oblici i položaj rogova na glavi uvjetovani su često položajem rožišta na glavi srnjaka. Rogovi srnjaka po oblicima svrstavaju se u osam osnovnih skupina i to sljedeće:

- Pruženi usporedni rogovi – mali raspon između rogova, rastu jedan blizu drugog, to je nasljedna osobina te kao takvi srnjaci se odstrjeljuju u uzgojnom odstrjelu
- Raskrečeni
- Jajoliki – šupljina između rogova podsjeća na oblik jajeta
- Košarasti
- Kruškasti
- Srcoliki
- Raskoračeni
- Krstaši

Slika 5: Oblici rogova kod srnjaka (slika iz knjige - Dražen Sertić, Karlovac 2008.g, Uzgoj krupne divljači i uređenje lovišta)

Gledajući sa strane rogovi mogu biti strmo nasađeni, te nagnuti naprijed ili natrag. Pravilan položaj parožaka na rogu je takav da je prednji parožak uvijek niže postavljen od stražnjeg, a ako su ta dva paroška postavljeni u ravnini onda takav rog nazivamo krstaš, jer parošci tvore oblik križa.

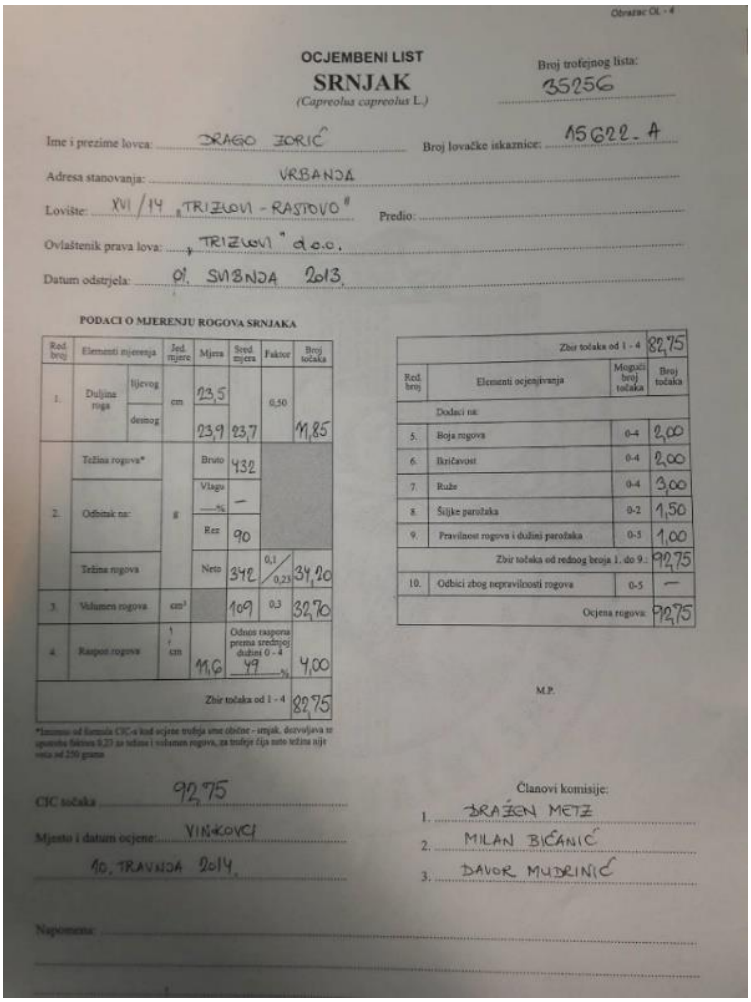
Ocjenjivanje trofeja srneće divljači može se podijeliti u dva djela. Prvi dio čine elementi mjerenja dok drugi dio čine elementi za ljepotu. Elementi mjerenja su mjerljivi dio ocjenjivanja u koji se ubraja:

- Srednja duljina rogova
- Neto i bruto masa rogova s odbicima za rez
- Volumen rogova
- Raspon rogova

Elementi ocjenjivanja koji se odnose na ljepotu i pravilnost roga izražavaju se u CIC točkama i to u rasponu od 0 do 5 CIC točaka. U ocjenjivanje za ljepotu i pravilnost ubraja se sljedeće:

- Boja rogova
- Ikričavost
- Ruže
- Šiljci parožaka
- Pravilnost rogova i šiljci parožaka

Osim mjerljivih elemenata i dodataka za ljepotu i pravilnost postoje još i odbici koji mogu odbiti 0 do 5 CIC točaka od ukupne vrijednosti trofeja. Ti odbici se odnose na nepravilnosti

Obrazac OL - 4

OCJEMBENI LIST

SRNJAK

(Capreolus capreolus L.)

Broj trofejnog lista: 35256

Ime i prezime lovca: DRAGO ĐORIĆ Broj lovačke iskaznice: 15622 - A

Adresa stanovanja: VRBANJA

Lovište: XVI/14 „TRIZLOVI - RASTOVO" Predio:

Ovlaštenik prava lova: „TRIZLOVI" d.o.o.

Datum odstrjela: 01. SVIBNJA 2013.

PODACI O MJERENJU ROGOVA SRNJAKA

Red. broj	Elementi mjerenja		Jed. mjere	Mjera	Sred. mjera	Faktor	Broj točaka
1.	Duljina roga	lijevog	cm	23,5		0,50	
		desnog		23,9	23,7		11,85
2.	Težina rogova*		g	Bruto	432		
	Odbitak na:			Vlago —%	—		
				Rez	90		
	Težina rogova			Neto	342	0,1 / 0,2	34,20
3.	Volumen rogova		cm³		109	0,3	32,70
4.	Raspon rogova		↑ cm	11,6	Odnos raspona prema srednjoj duljini 0 - 4 49 %		4,00
	Zbir točaka od 1 - 4						82,75

*Iznimno od formule CIC-a kod ocjene trofeja srne običnе - srnjak, dozvoljava se upotreba faktora 0,23 za težinu i volumen rogova, za trofeje čija neto težina nije veća od 250 grama

Red. broj	Elementi ocjenjivanja	Mogući broj točaka	Broj točaka
	Zbir točaka od 1 - 4		82,75
	Dodaci na:		
5.	Boja rogova	0-4	2,00
6.	Ikričavost	0-4	2,00
7.	Ruže	0-4	3,00
8.	Šiljke parožaka	0-2	1,50
9.	Pravilnost rogova i duljini parožaka	0-5	1,00
	Zbir točaka od rednog broja 1. do 9.:		92,75
10.	Odbici zbog nepravilnosti rogova	0-5	—
	Ocjena rogova:		92,75

M.P.

CIC točaka: 92,75

Mjesto i datum ocjene: VINKOVCI 10. TRAVNJA 2014.

Članovi komisije:

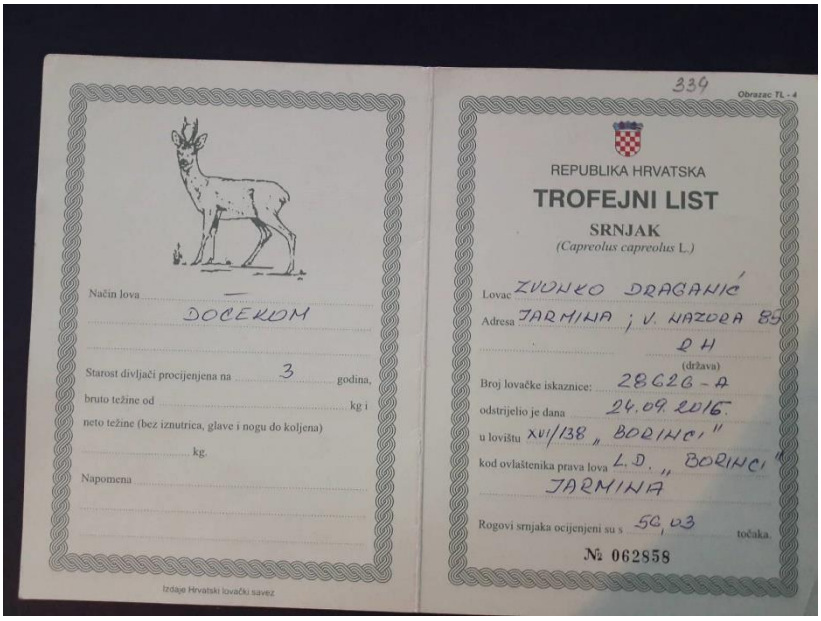
1. DRAŽEN METZ
2. MILAN BIĆANIĆ
3. DAVOR MUDRINIĆ

Napomena:

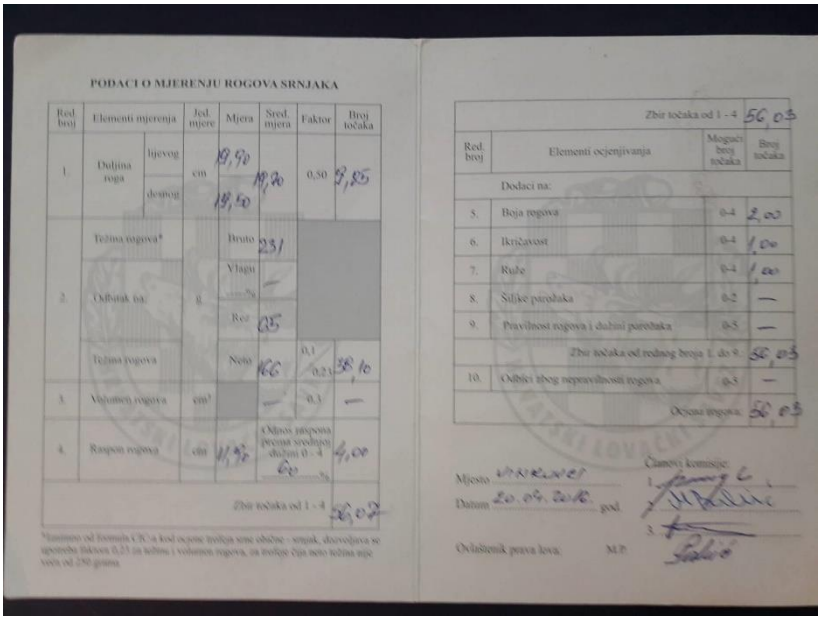
Slika 6: Ocjembeni list (Obrazac OL – 4 – slika Andrian Draganić)

vezane za izgled roga i sam rog. Zbroj svih točaka dobivenih od mjernih elemenata dodataka i odbitaka predstavlja trofejnu vrijednost divljači. Svi dosada navedeni podatci vezani za ocjenjivanje trofeja upisuju se u ocjembeni list ili kraće obrazac OL -4.

Kada završi ocjenjivanje trofeja podatci sa ocjembenog lista se upisuju u trofejni list koji se zajedno sa trofejom vraća vlasniku. Trofejni list služi kao dokaz trofejne vrijednosti trofeja. Na trofejnom listu su osim podataka sa ocjebenog lista upisani podatci od lovca i lovišta te mjesto odstrela i način lova tokom odstrela.

Slika 7: Trofejni list prednja strana (obrazac TL – 4 – slika Andrian Draganić)

Slika 8: Trofejni list zadnja strana (Obrazac TL – 4 – slika Andrian Draganić)

2.4 LOVNOTEHNIČKI I LOVNOGOSPODARSKI OBJEKTI

Lovno tehnički i lovno gospodarski objekti su objekti koji se nalaze unutar lovišta i služe za prihranu divljači, pojenje divljači i sam lov divljači. Iznimno važni lovno gospodarski objekti za divljač su hranilice i solišta. Hranilice služe iznošenje hrane divljači prilikom nepovoljnih uvjeta u svrhu prihrane najčešće tokom zime. Hranilice za srneću divljač mora biti sačinjena od prirodnih materijala te natkrivena. Visina hranilice bi trebala biti od 100 do 120 cm da divljač u prirodnom položaju uzima hranu. Hranilice su najčešće natkrivene krovom na dvije vode koji je prekriven prirodnim materijalom u vidu grana. Nadstrešnica ne smije biti prevelika kako ne bi plašila divljač i tako je udaljavala od hranilišta te kako srnjacima ne bi smetala za rogove prilikom hranjenja. Osim u hranilice srnama se sijeno može iznositi u obliku rolo bala koje se postavljaju uz putove i na pola otvore te tako srne imaju pristup hrani. Osim hrane za srneću divljač je jako važno i iznošenje soli. Sol se iznosi na solišta. Solišta su napravljena na prirodnim ili umjetnim stalcima te mogu biti na zemlji ili na povišenom. Kada je u pitanju srneća divljač solište se na povišenom radi na 150 cm od zemlje i to tako da se na staro deblo koje je odrezano stali drvena posuda u koju se stavi sol. Drugi način je da se sol pričvrsti za deblo a sa debla sastruže kora te se sol pod utjecajem kiše i vremenskih prilika topi po tom djelu stabla. Tako divljač ima pristup soli ližući sastruganu koru debla. Nisko solište se najčešće izrađuje u panjevima porušenih stabala i to tako da se panj izdubi u sredini i u tu rupu stavi kamena soli ili sol u obliku briketa.

Slika 9: Hranilica sa solištem (slika Andrian Draganić)

Osim hranilica i solišta od velike važnosti za očuvanje divljači u lovištu je i pojilište. Pojilište služi kao izvor vode za pojenje divljači u onim područjima gdje vode ne dostaje. Pojilišta su većinom vezana za lovišta na višim nadmorskim visinama ali su dosta česta i u nizinskim lovištima zbog pojave suša i presušivanja kanala. Pojilišta se izrađuju s obzirom na brojno stanje divljači u lovištu te po potrebi za vodom u lovištu. Pojilišta mogu biti prirodna na terenima gdje zemlja ne upija dobro vodu samo se iskopa rupa i napuni vodom ili pak umjetna. Umjetna pojilišta su takva da se iskopa rupa te se stavi najlon u tu rupu kako voda nebi odlazila u zemlju. Pojilišta bi se trebala raditi uz šumske puteve radi lakšeg pristupa prilikom punjenja i dopunjavanja samih pojilišta.

Osim lovnogospodarskih objekata koji su opisani u lovištu postoje i lovnotehnički objekti. Najvažniji lovnotehnički objekt u ovom lovištu su čeke. Čeke služe za doček divljači prilikom lova. Čeke osmatračnice pak služe za nadzor i prebrojavanje divljači te se kao takve nikada ne bi trebale koristit za lov. Čeke za lov dočekom mogu biti niske i visoke te natkrivene i otkrivene. Natkrivene čeke trebale bi imati krov na 4 vode te bi njegova površina na tlocrtu trebala biti veća od sam čeke. To je iz razloga kada kiša pada koso da osoba unutar čeke ne pokisne dok čeka divljač. Čeke trebaju biti napravljane od tvrdoga materijala te bi trebale trajati do 10 godina. Greška kod izrade čeka je često veliki raskorak na stepenicama za penjanje. Ta visina bi trebala biti maksimalno 25 cm radi lakšeg penjanja sa opremom. Čeke se izgrađuju na visinu do 4 metra iznad tla, mogu biti niže ali rijetko više od toga. Više čeke se uglavnom rade u brdskim dijelovima kada je potrebno imati pregled preko nekog brijega na susjedne livade. Osim ovih čeka postoje i čeke izrađene u krošnji drveta. Te čeke su uvijek ne natkrivene te su postavljene na različitim visinama ovisno o stablu na koje su postavljene.

Slika 10: Postavljanje visoke čeke u lovištu (slika Marin Kalistović)

Osim tih samostojećih čeka postoje i prijenosne čeke. To su čeke kojima se mijenja lokacija ovisno o potrebi za lovom. Svi lovno gospodarski i lovno tehnički objekti su također važni za gospodarenje lovištem te se tako i njima vodi briga i evidencija u lovno gospodarskoj osnovi, a što je prikazano u sljedećoj tablici :

Tablica 18: Lovno gospodarski i lovno tehnički objekti u lovištu

MJERE UREĐIVANJA LOVIŠTA												
LOVNA GODINA razdoblje	**LOVNOGOSPODARSKI I LOVNOTEHNIČKI OBJEKTI**											
	VRSTA OBJEKTA	**JED. MJERA**	**IZGRADNJA**					**ODRŽAVANJE**				
			PLANIRANO	**OSTVARENO**	**ODSTUPANJA**			**PLANIRANO**	**OSTVARENO**	**ODSTUPANJA**		
					+/-	**%**	**OBRAZLOŽENJE**			**+/-**	**%**	**OBRAZLOŽENJE**	**NAPOMENA**
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**		**7**	**8**	**9**	**10**		**11**	**12**
2010/2011	Hranilište	kom						**10**	10				
	solište	Kom						**15**	15				
	Visoke čeke	Kom						**10**	10				
	pojilište	kom						**1**	1				

2.5 PRIKUPLJANJE UZORAKA

Ukupno je prikupljeno 28 uzoraka za područje državnog otvorenog lovišta broj XVI/14 „Trizlovi – Rastovo“. Uzorci su prikupljeni za lovne godine od 2011. do 2015. godine. U analizi su u obzir uzeti sljedeći elementi:

- Datum odstrela
- Mjesto odstrela
- Srednja duljina roga
- Masa rogovlja
- Volumen roga
- Broj točaka trofeja

Cilj prikupljanja uzoraka i njihova analiza je utvrditi trofejnu vrijednost divljači kako bi se došlo do zaključka o kvaliteti gospodarenja lovištem.

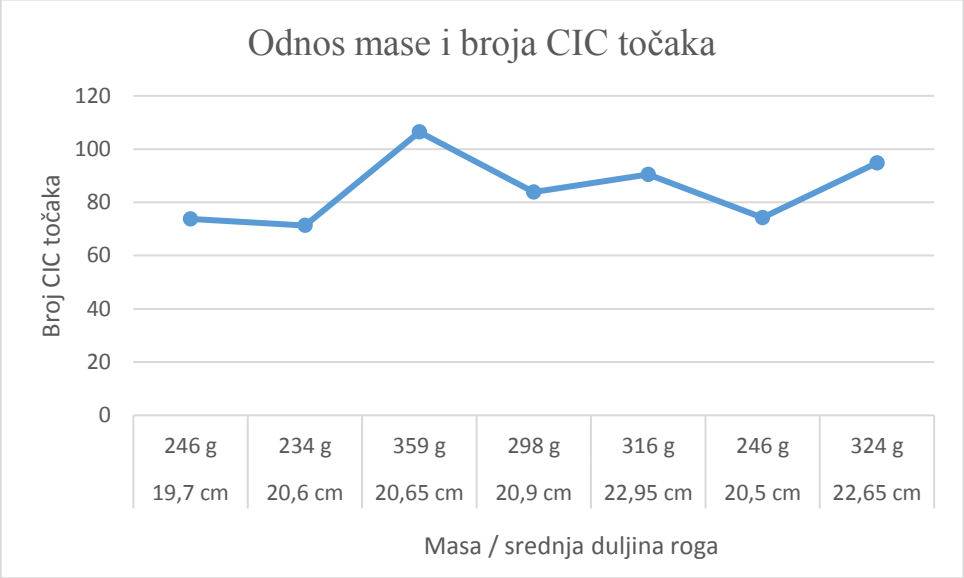
3. REZULTATI I RASPRAVA

U prvoj godini koju smo obradili, 2011. odstrijeljeno je 7 srnjaka te su trofejni listovi istih analizirani i stavljeni u tablicu po parametrima koje smo naveli da ćemo uzeti u obzir.

Tablica 19: Odstrel srnjaka u lovištu tijekom 2011. godine

Datum odstrjela	Srednja duljina rogovlja (cm)	Masa rogovlja (g)	Volumen rogovlja (cm^3)	CIC točaka
07.05.2011.	19,7	246	96	73,75
13.05.2011.	20,6	234	92	71,3
14.05.2011.	20,65	359	154	106,43
05.06.2011.	20,9	298	112	83,85
01.07.2011.	22,95	316	118	90,48
10.08.2011.	20,5	246	98	74,25
25.09.2011.	22,65	324	137	94,83

U razdoblju od 07. svibnja 2011.godine pa do 25. rujna 2011.godine odstrijeljeno je sedam srnjaka. Trofejna vrijednost odstrijeljenih srnjaka za 2011. godinu kreće se od 71,3 CIC točke, što je najslabiji primjerak, do 106,43 CIC točke. Uzevši u obzir sve trofeje koji su ocjenjeni za lovnu godinu 2011. srednja vrijednost trofeja iznosi 84.98 CIC točaka. Masa rogovlja odstrijeljenih srnjaka u 2011. godini kreće se 234 grama do 359 grama koliko je težio najtrofejniji primjerak. Prema tome srednja masa rogovlja odstrijeljenih primjeraka za 2011. godinu iznosi 289 grama.

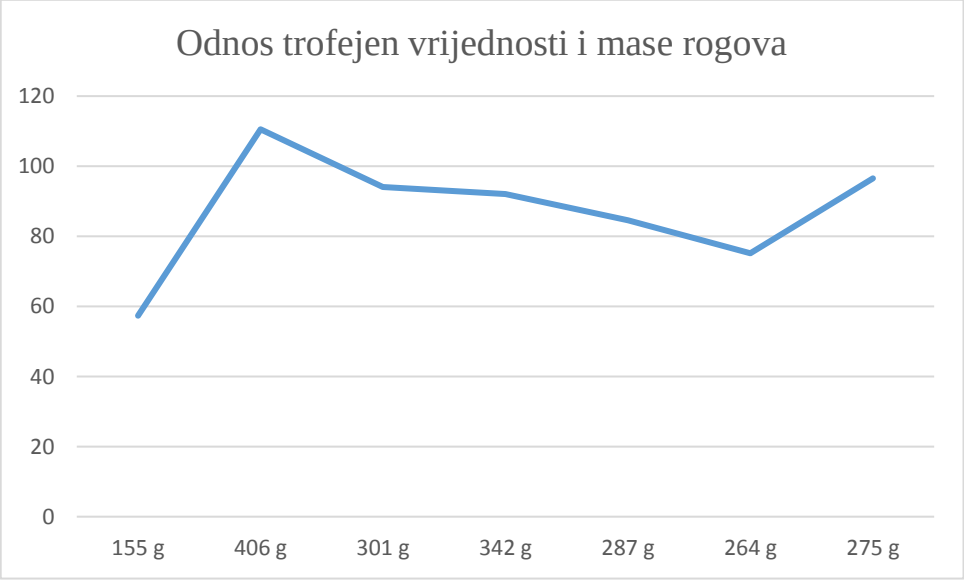
Grafikon 4: Trofejna vrijednost srnjaka u korelaciji s masom rogovlja

Slijedeća obrađena lovna godina je 2012. U toj godini također je odstrijeljeno 7 primjeraka srnjaka ali na različitim lokacijama. U odstrelu u 2012. godini vidi se mali porast najtrofejnije divljači u konačnoj ocijeni CIC točaka.

Tablica 20: Odstrel srnjaka u lovištu tijekom 2012. godine

Datum odstrjela	Srednja duljina rogovlja (cm)	Masa rogovlja (g)	Volumen rogovlja (cm^3)	CIC točaka
24.06.12	18,1	155	81	57,35
24.06.12	25,25	406	141	110,53
4.08.12	25,2	301	118	94,1
20.09.12	23,7	342	105	92,05
21.09.12	23,8	287	130	84,6
21.09.12	19,7	264	98	75,15
22.09.12	26,7	275	144	96,55

Odstrel srnjaka u 2012. godini je bio jednak kao i u prethodnoj 2011. godini. Za razliku od prethodne godine trofejna vrijednost se u 2012. godini kreće od 57,35 CIC točaka do 110,53 CIC točaka. Srednja trofejna vrijednost za lovnu godinu 2012. iznosi 87,19 CIC točaka, što je blagi porast za 2,21 CIC točaka s obzirom na srednju trofejnu vrijednost od 2011. godine. Masa rogovlja u lovnoj godini 2012. kreće se od 155 grama do 406 grama, a u prosjeku iznosi 290 grama. To je porast od 1 grama u prosijeku s obzirom na lovnu godinu 2011.

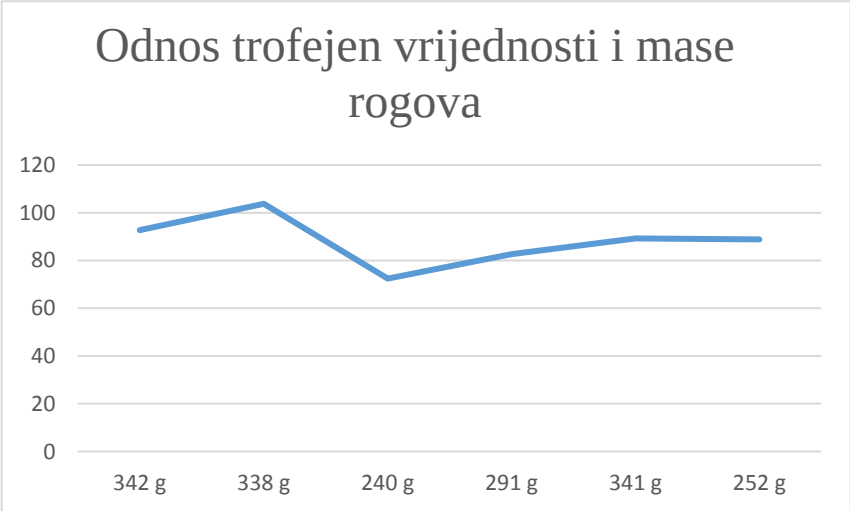

Grafikon 5: Odnos trofejne vrijednosti i mase rogova za 2012. godinu

U trećoj obrađenoj godini, 2013. trofejna vrijednost najtrofejnijeg trofeja je i dalje iznad 100 CIC točaka. Broj ocijenjenih trofeja s obzirom na dvije prethodne godine koje su obrađene je za jedan trofej manje. Osim ocijenjenih srnjaka u 2013. godini kojih je bilo sve ukupno 6, odstrijeljena su i dva mlada jednogodišnja srnjaka.

Tablica 21: Odstrel srnjaka u 2013. godini

Datum odstrjela	Srednja duljina rogovlja (cm)	Masa rogovlja (g)	Volumen rogovlja (cm^3)	CIC točaka
1.05.13	23,7	342	109	92,75
19.07.13	22,9	338	145	103,75
13.08.13	22,45	240	84	72,43
15.09.13	23,05	291	97	82,73
20.09.13	20,4	341	98	89,2
29.09.13	23,6	252	96	88,9

Grafikon 6: Odnos trofejne vrijednosti i mase rogova za 2013. godinu

U lovnoj godini 2013. trofejna vrijednost srnjaka se kreće od 72,43 CIC točke do 103,75 CIC točaka. Kao i u prethodnim godinama najtrofejniji primjerak je ostao iznad 100 CIC točaka vrijednosti. Srednja vrijednost trofeja za lovnu godinu 2013. iznosi 88,29 CIC točaka. To je porast za 1,1 CIC točku s obzirom na prosjek trofejne vrijednosti od prethodne godine. Masa rogova srnjaka kreće se u rasponu od 240 grama do 342 grama. Srednja vrijednost mase rogova iznosi 300,66 grama, što je porast s obzirom na prethodnu godinu od 10,66 grama. Iako je u prosjeku masa i trofejna vrijednost veća od prethodne godine, najtrofejniji primjerak je nešto

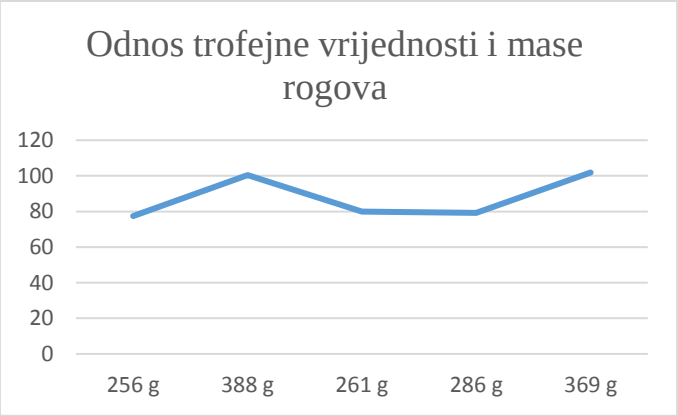
slabiji nego prije. Doprinos tomu dala je jaka i hladna zima koja je utjecala na rast i razvoj rogova, te dugotrajni snježni pokrivač.

U 2014. godini odstrijeljeno je samo pet srnjaka, na što je uvelike utjecala priroda i elementarne nepogode na tom području. Lovište Trizlovi – Rastovo je bilo pogođeno velikom poplavom u svibnju 2014. godine kao i veliki dio Posavine. Pucanje nasipa na rijeci Savi kod mjesta Rajevo Selo i Gunja dovelo je do toga da lovište bude potopljeno i ostane pod vodom duže vrijeme. Poplava je uzrokovala velike migracije divljači u lovištu i ostalim okolnim lovištima, a velik broj divljači je tragično završio u velikom naletu vodenog vala nakon pucanja nasipa. Nakon povlačenja vode koja se izlila, prijetnju su predstavljale bolesti koje su nastajale uslijed poplave, te je lov bio ograničen a u određenim dijelovima lovišta i onemogućen.

Tablica 22: Odstrel srnjaka u 2014. godini

Datum odstrjela	Srednja duljina rogovlja (cm)	Masa rogovlja (g)	Volumen rogovlja (cm^3)	CIC točaka
6.05.14	21,85	256 g	98	77,43
21.05.14	19,8	388 g	131	100,5
25.05.14	18,9	261 g	111	79,85
20.09.14	23,9	286 g	102	79,15
20.09.14	26,35	369 g	141	101,88

Trofejna vrijednost u 2014. godini kreće se od 77,43 CIC točke do 101,88 CIC točaka. Srednja trofejna vrijednost iznosi 87,76 CIC točaka. To je pad u srednjoj trofejnoj vrijednosti od 0,53 CIC točke. Bez obzira na pad srednje trofejne vrijednosti najtrofejniji trofej je ostao iznad 100 CIC točaka. Masa rogova kreće se od 256 grama do 388 grama.

Grafikon 7: Odnos trofejne vrijednosti i mase rogova za 2014. godinu

Srednja masa rogova iznosi 312 grama. To čini porast od 11,34 grama s obzirom na srednju vrijednost mase od prethodne godine.

Kao posljedica velikih poplava i uništenja staništa u 2014 godini, prava slika se pokazala u 2015. godini na broju odstrijeljene srneće divljači. U 2015. godini odstrijeljeno je svega tri primjerka srneće divljači, i to sa jako malom trofejnom vrijednosti. Uzrok tomu je već opisana poplava i nanošenje velike štete staništu, koje će biti primjetne još godinama poslije. Iz tablice se vidi da je broj odstrela i trofejna vrijednost u velikom padu s obzirom na prethodne godine lova.

Tablica 23: Odstrel srnjaka u 2015. godini

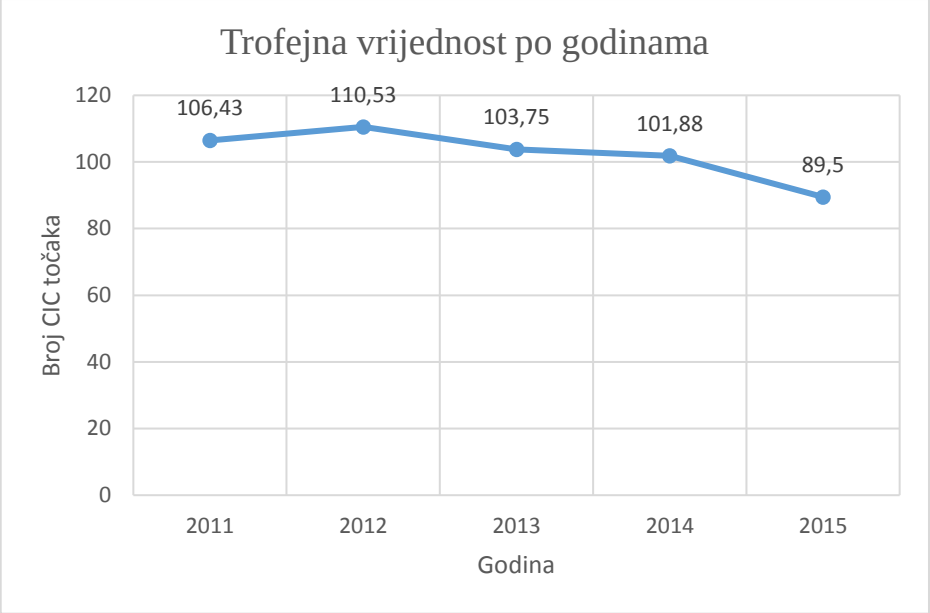
Datum odstrjela	Srednja duljina rogovlja (cm)	Masa rogovlja (g)	Volumen rogovlja (cm^3)	CIC točaka
30.08.15	19,4	226	97	70,9
28.08.15	26	300	120	89,5
9.09.15	20,6	278	99	81,3

Ulovnoj godini 2015. trofejna vrijednost odstrijeljenih srnjaka kreće se od 70,9 do 89,5 CIC točaka. Srednja vrijednost trofeja za 2015. godinu iznosi 80, 56 CIC točaka. To je pad za 7,73 CIC točke s obzirom na godinu sa najboljom srednjom trofejnom vrijednosti. Masa rogova se kreće od 226 grama do 300 grama. Srednja vrijednost mase rogova 268 grama. To je pad od 44 grama kada se u obzir uzme srednja masa trofeja najuspješnije godine.

Uzevši u obzir najtrofejnije primjerke u ovih pet godina koje su analizirane vidimo da je lovna godina 2012 bila najuspješnija. S obzirom na najbolje ocijenjene primjerke još se može vidjeti kako je trofejna vrijednost najtrofejnijih primjeraka porasla u 2012. godini za 4,10 CIC točaka s obzirom na prethodnu. No nakon 2012. godine konstantno je u padu te na posljetku završava na 89,5 CIC točaka. Uzrok tomu nije prehrana nego isključivo klima i vremenski uvjeti u lovištu kroz tih pet godina koje su analizirane.

Tablica 24: Najbolje ocijenjeni trofeji po godinama

Godina	2011	2012	2013	2014	2015
Broj točaka	106,43	110,53	103,75	101,88	89,5

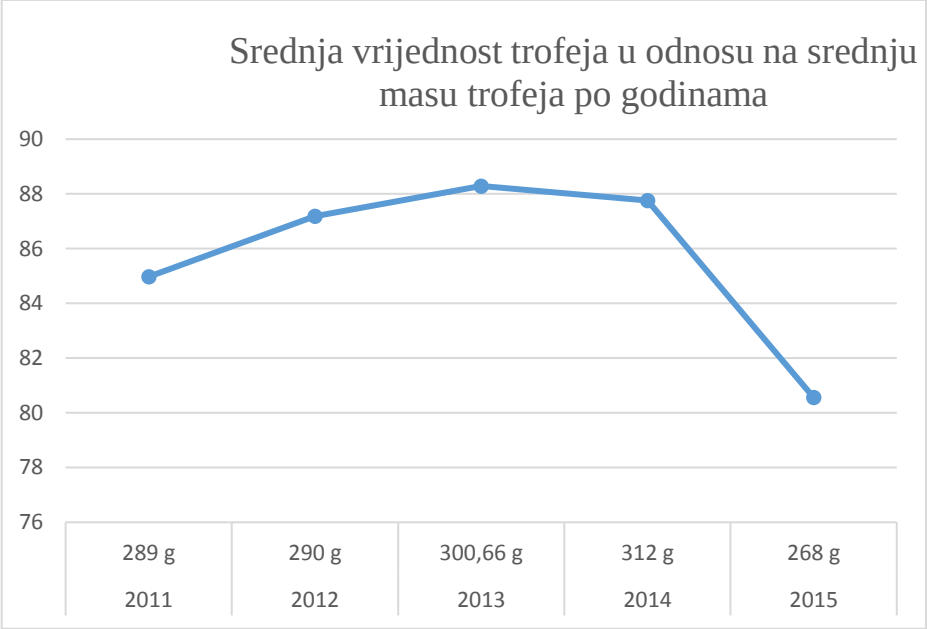
Grafikon 8: Trofejna vrijednost po godinama (najbolje ocijenjeni trofeji)

Tablica 25: Srednje vrijednosti mase trofeja i trofejne vrijednosti za razdoblje od pet godina.

Godina	Srednja vrijednost mase rogovlja	Srednja trofejan vrijednost rogovlja u CIC točkama
2011	289 g	84,98
2012	290 g	87,19
2013	300,66 g	88,29
2014	312 g	87,76
2015	268 g	80,56

Prikazani podatci u tablici pokazuju kako masa trofeja i sama trofejna vrijednost kontinuirano rastu iz godine u godinu te na posljetku uslijed elementarne nepogode pada na manju vrijednost od prve analizirane godine. Porast trofejne vrijednosti je jedan od

pokazatelja pravilnog i dobrog gospodarenja lovištem. Iz godine u godinu konstantno raste srednja masa trofeja i sama trofejna vrijednost ali protiv prirode čovjek je nemoćan.

Grafikon 9: Odnos srednje trofejne vrijednosti i srednje mase rogova po godinama

Linija grafikona jasno prikazuje kontinuirani porast srednje mase i trofejne vrijednosti kroz godine te na posljetku ogroman pad jednog i drugog. Gospodarenje ovim lovištem je krenulo u pravom smjeru čemu je dokaz porast trofejne vrijednosti. Bez obzira na odgovorno gospodarenje lovištem, priroda je učinila svoje te je cijeli proces gospodarenja srnećom divljači vraćen na početak. Uništenje staništa i migracija velikog broja divljači ostavila je trag na lovištu, ali i trofejnoj vrijednosti. Potrebno je dosta godina da se sanira nanesena šteta te da se trofejna vrijednost i brojnost divljači vrati na ono što je kada bilo.

4. ZAKLJUČAK

Preglednom trofejnih listova odstrijeljene srneće divljači u državnom otvorenom lovištu XVI/14 Trizlovi – Rastovo utvrđena je trofejna vrijednost za razdoblje od 2011. godine do 2015. godine. Trofejna vrijednost za to razdoblje kreće se od 57,35 CIC točaka do 110,53 CIC točke. Najtrofejniji primjerci ovisno o godini kreću se od 89,5 CIC točke do 110,53 CIC točke. Uzevši u obzir srednju vrijednost trofeja po godini kao i srednju masu trofeja očit je konstantni porast mase i trofejne vrijednosti. Sam način gospodarenja sa divljači u lovištu se pokazao kao dobar je trofejna vrijednost konstantno u porastu, no priroda je učinila svoje. Elementarne nepogode koje su pogodile ovo područje su unazadile kvalitetu lovišta ali i samu trofejnu vrijednost srneće divljači. Osim trofejne vrijednosti narušena je populacija divljači u lovištu radi velikih migracija uslijed poplave. Stoga potrebna su velika sredstva i puno rada i volje da se lovište vrati na ono što je bilo te da se brojno stanje divljači te trofejan vrijednost poprave i vrate na stare vrijednosti.

5. SAŽETAK

Analizom lovišta i trofejnih listova u državnom otvorenom lovištu broj XVI/14 „Trizlovi – Rastovo“ pokušali smo doći do zaključka kako se gospodari sa srnećom divljači u lovištu. Analizom meteoroloških prilika za ovo područje pokazano je kako vremenske prilike utječu na rast i razvoj trofeja te na samu trofejnu vrijednost. Usporedbom trofejnih listova za razdoblje od 2011. godine do 2015. godine cilj je utvrditi trofejnu vrijednost divljači te kako i na koje načine se ona može popraviti. Isto tako cilj je pokazati kako klimatske prilike utječu na trofej te kako velika elementarna nepogoda, u ovom slučaju poplava, utječe na trofejnu vrijednost i samu divljač u lovištu.

Provedenom analizom utvrđeno je da je trofejna vrijednost iz godine u godinu raste, a zadnju godinu vrtoglavo pada kada je najtrofejniji primjerka bio za gotovo 20 CIC točaka od najtrofejnije vrijednosti u tom periodu od pet godina. Zaključak svega toga je da klimatske promjene imaju velik utjecaj na kvalitetu trofeja, a da elementarne nepogode unazađuju kvalitetu i lovište za nekoliko godina. Poplave na ovom području su ostavile veliku štetu u lovištu i biti će potrebne godine i velika financijska sredstva da se lovište kao i divljač u njemu oporave.

6. SUMMARY

Analyzing the hunting grounds and trophies from the state open hunting ground number XVI/14 ″Trizlovi – Rastovo″ we have attempted to reach the conclusion on how the roe/buck deer is being managed. Furthermore, through analyzing the weather conditions for this area it was shown how the weather conditions affect the growth and the development of trophies and its influence on the value of the trophies. The aim of comparing the trophies from 2011 to 2015 is to determine the trophy value of the wild game as well as defining all the ways in which it can be improved. Another aim is to point out how the weather conditions influence the trophy and how a natural disaster, in this case, a flood, affects trophy value and the wild game itself in the hunting grounds.

Through conducted analysis, it was determined that the trophy value grows each year, however, in the last year it plummeted when the best trophy was almost 20 CIC points lower from the best trophy value in the period of five years. The main conclusion is that weather conditions have a great impact on the quality of trophies, where great natural disasters downgrade the quality and the hunting grounds. The floods in this area brought great damage to the hunting grounds and it will take years and large financial resources for the both hunting grounds and wild game to recover.

7. LITERATURA

1. Gert G. von Harling, Munchen 2003.g, Srnjak – Lov na srneću divljač, metode i tehnika, pravilan stav i siguran uspjeh
2. Dražen Sertić, Karlovac 2008.g, Uzgoj krupne divljači i uređenje lovišta
3. Stjepan Darabuš, Ivica – Zvonko Jakelić, Darko Kovač, Zagreb 2011.g, - Osnove lovstva
4. Zvonimir Tucak, Tihomir Florijančić, Marijan Grubešić, Jasenka topić, Jan Brna, Pavao Dragičević, Tatjana Tušek, Ksenija Vukušić – Lovstvo – drugo prošireno izdanje, Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku – Poljoprivredni fakultet Osijek, 2001.godina
5. Richard Prior, 1995.g, RoeDeer – Management andStalking
6. Antun Alegro, Vegetacija Hrvatske
7. Joso Vukelić, Zagreb 2012, Šumska vegetacija Hrvatske
8. http://katedre.vet.bg.ac.rs/~lovacka/Ishrana%20divljaci/ISHRANA%20SRNA.pdf
9. https://www.vuka.hr/fileadmin/user_upload/lovstvo/korisni_sadrzaj/Anat_fiz_zivotinja/rast_i_razvoj_rogovlja.pdf
10. http://www.lsiz.hr/pdf/zakoni/strucna_podloga.pdf
11. https://bib.irb.hr/datoteka/808572.Zbornik_Uzgoj_divljaci_Vinkovci.pdf

8. POPIS TABLICA, GRAFIKONA I SLIKA:

Popis tablica:

1. Tablica 1: Podatci o staništu
2. Tablica 2: srednja mjesečna temperatura zraka u °C za meteorološku postaju Gradište za razdoblje od 1968 – 1997 te usporedba sa 2011. godinom
3. Tablica 3: Mjesečne i godišnje količine oborina u milimetrima za razdoblje od 1968 – 1997 te usporedba sa 2014. godinom
4. Tablica 4: Mjesečni i godišnji prikaz vlažnosti zraka izražen u postotcima (%)
5. Tablica 5: Broj dana u mjesecu pod mrazom
6. Tablica 6: Broj dana pod snježnim prekrivačem po mjesecima
7. Tablica 7: Smjernice budućeg gospodarenja srnom
8. Tablica 8: Izračun lovno produktivne površine (LPP) za srnu običnu
9. Tablica 9 : Ocjenjivanje boniteta za srnu
10. Tablica 10 : Izračun gospodarskog kapaciteta lovišta:
11. Tablica 11: Razvoj fonda srneće divljači
12. Tablica 12: razvoj fonda srneće divljači za 2011 godinu
13. Tablica 13: razvoj fonda srneće divljači za 2012 godinu
14. Tablica 14: razvoj fonda srneće divljači za 2013 godinu
15. Tablica 15: razvoj fonda srneće divljači za 2014 godinu
16. Tablica 16: razvoj fonda srneće divljači za 2015 godinu
17. Tablica 17: Prihrana i prehrana srne obične u razdoblju od 2010/2015 godine
18. Tablica 18: Lovno gospodarski i lovno tehnički objekti u lovištu
19. Tablica 19: Odstrel srnjaka u lovištu tijekom 2011. godine
20. Tablica 20: Odstrel srnjaka u lovištu tijekom 2012. godine
21. Tablica 21: Odstrel srnjaka u 2013. godini
22. Tablica 22: Odstrel srnjaka u 2014. godini
23. Tablica 23: Odstrel srnjaka u 2015. godini
24. Tablica 24: Najbolje ocijenjeni trofeji po godinama
25. Tablica 25: Srednje vrijednosti mase trofeja i trofejne vrijednosti za razdoblje od pet godina

Popis grafikona:

1. Grafikon 1: grafički prikaz godišnjeg hoda temperature zraka po mjesecima
2. Grafikon 2: grafički prikaz padalina za razdoblje od 1968 – 1997 godine i usporedba sa 2014 godinom.
3. Grafikon 3: Ruža vjetrova
4. Grafikon 4: Odnos CIC točaka naspram mase
5. Grafikon 5: Odnos trofejne vrijednosti i mase rogova za 2012. godinu
6. Grafikon 6: Odnos trofejne vrijednosti i mase rogova za 2013. godinu
7. Grafikon 7: Odnos trofejne vrijednosti i mase rogova za 2014. godinu
8. Grafikon 8: Trofejna vrijednost po godinama (najbolje ocijenjeni trofeji)
9. Grafikon 9: Odnos srednje trofejne vrijednosti i srednje mase rogova po godinama

Popis slika:

1. Slika 1: Poplava na području lovišta Trizlovi – Rastovo 2014. godine - Izvor : http://www.znet.hr/2014/05/pripadnici-os-rh-sesti-dan-pomazu-u-obrani-od-poplava/
2. Slika 2: Divljač u poplavi - Izvor: http://radio.hrt.hr/radio-osijek/clanak/zivotinje-se-spasavaju-a-ne-ubijaju/56450/
3. Slika 3: Snježni pokrivač u lovištu Trizlovi – Rastovo - slika Marin Kalistović
4. Slika 4: Paraziti u tijelu srneće divljači – Izvor : http://www.lorist.co.rs/forum/index.php?topic=1024.0
5. Slika 5: Oblici rogova kod srnjaka - slika iz knjige - Dražen Sertić, Karlovac 2008.g, Uzgoj krupne divljači i uređenje lovišta
6. Slika 6: Ocjembeni list (Obrazac OL – 4) – slika Andrian Draganić
7. Slika 7: Trofejni list prednja strana (obrazac TL – 4) – slika Andrian Draganić
8. Slika 8: Trofejni list zadnja strana (Obrazac TL – 4) – slika Andrian Draganić
9. Slika 9: Hranilica sa solištem – slika Andrian Draganić
10. Slika 10: Postavljanje visoke čeke u lovišt – slika Marin Kalistović

TEMELJNA DOKUMENTACIJSKA KARTICA

Sveučilište J.J. Strrossmayera

Poljoprivredni fakultet u Osijeku

Završni rad

GOSPODARENJE SRNEĆOM DIVLJAČI U LOVIŠTU

TRIZLOVI – RASTOVO

Andrian Draganić

Sažetak:

Analizom lovišta i trofejnih listova srnjaka odstrijeljenih u državnom otvorenom lovištu broj XVI/14 „Trizlovi – Rastovo“ došli smo do saznanja o načinu gospodarenja lovištem, te kako gospodarenje lovištem utječe na trofejnu vrijednost divljači. Analizom trofejnih listova saznali smo kako se trofejna vrijednost kreće od 57,35 CIC točaka do 110,53 CIC točke za period analize od 2011. godine do 2015. godine. Isto tako uočen je utjecaju meteoroloških čimbenika na rast i razvoj trofeja te kako elementarna nepogoda utječe na samo lovište i divljač u njemu. Analizom prikupljenih podataka može se zaključiti da se lovištem dobro gospodari, ali isto tako su velika elementarna nepogoda u obliku velike poplave 2014. godine utjecala na trofejnu vrijednost divljači te dovela do velikih migracija u susjedna lovišta. Osim štete na samom lovištu tom poplavom uvelike je umanjena trofejna vrijednost divljači pa i sam njen broj u lovištu.

Summary:

Analyzing hunting grounds and trophies of buck deer shot in the state open hunting grounds number XVI/14 ″Trizlovi – Rastovo″ we have learned all about the hunting management, and how hunting management affects the trophy value of the game. Analyzing trophies, we have also learned that the trophy value moves from 57,35 CIC to 110,53 CIC points for the period from 2011 to 2015. Furthermore, the influence of weather conditions on the growth and development of trophies was determined together with the influence of the natural disasters on the hunting grounds and wild game. Through the analysis of collected data, it is possible to conclude that the hunting grounds are being adequately managed, but the flood in 2014 affected the trophy value and has led to a great migration of wild game to the neighboring hunting grounds. Besides the damage to the hunting ground itself, the flood reduced the value of trophies and the number of the wild game in the hunting grounds.